

Novi stanovanjski bloki v Bistrici pri Tržiču sprejemajo ta mesec prve stanovalce. Nekaj stanovanj je bilo zgrajenih tudi s sredstvi solidarnostnega sklada. Letos bo useljivih 20 stanovanj, spomla- di pa prav toliko — Foto: F. Perdan

Leto XXVII. Številka 93

Ustanovitelji: obč. konference SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka in Tržič — Izdaja ČP Glas Kranj. Glavni urednik Anton Miklavčič — Odgovorni urednik Albin Učakar

GLAS

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Delovni ljudje in občani Gorenjske

Volitve splošnih delegacij v nedeljo, 8. decembra, pomenijo dograjevanje spomladi začetega skupščinskega sistema. Volili bomo delegacije, ki bodo delegirale svoje čalne v razne samoupravne interesne skupnosti, ki na samoupravnem način urejajo najpomembnejša področja družbenega življenja kot so: izobraževanje, kultura, zdravstvo, otroško varstvo, socialna in druga.

Polnoštivalna udeležba na volitvah pomeni podporo delegatemu sistemu in podporo kandidatom, za katere smo se odločili. Zato se udeležimo volitev in opravimo državljanško in samoupravno dolžnost čimprej.

Uredimo mesta, vasi in naselja; izobesimo zastave.

Z volitvami manifestiramo našo narodno in politično enotnost, pripadnost socialistu ter socialističnemu samoupravljanju.

Občinske konference SZDL Gorenjske

Drugi del pravice in dolžnosti

Včeraj smo v domala vseh temeljnih organizacijah združenega dela na Gorenjskem (razen tam, kjer je manj kot trideset zaposlenih in zato vsi zaposleni predstavljajo skupno delegacijo) izvolili delegate oziroma skupne delegacije za skupščine samoupravnih interesnih skupnosti. S tem je za nami tako imenovani prvi krog sedanjih volitev, ki enako kot spomladanske pomenijo uresničevanje ustave. Tokrat gre le za drugi del uresničevanja oziroma izgrajevanja skupščinskega sistema, za samoupravno in novo organiziranje samoupravnih interesnih skupnosti, ki so po ustavi sestavni del skupščinskega sistema. Drugi krog sedanjih volitev bo v nedeljo, ko bomo na voliščih v krajevnih skupnostih volili vsi, ki imamo volilno pravico. Izvolili bomo splošne delegacije za skupščine samoupravnih interesnih skupnosti iz krajevnih skupnosti.

Nima prav tisti, ki morda meni, da so sedanje volitve manj pomembne od spomladanskih. Spomladi smo na volitvah izoblikovali nov samoupravni skupščinski sistem družbenopolitičnih skupnosti. Tokrat oblikujemo tisti del in uresničujemo tisti del ustave, ki pravi, da samoupravne interesne skupnosti ustanavljajo delovni ljudje neposredno ali prek svojih samoupravnih organizacij in skupnosti, da bi zadovoljevali svoje osebne in skupne potrebe in interes ter s temi potrebami in interesni usklajevali delo na področju, za katero takšno interesno skupnost ustanavljajo.

Z drugimi besedami to pomeni, da gre za preoblikovanje oziroma novo obliko samoupravnih interesnih skupnosti (nekaterе so delovalo že doslej), ki opravljajo zadeve posebnega družbenega pomena. Bodoče skupščine takšnih samoupravnih interesnih skupnosti bodo z že izvoljenimi zbori občinskih skupščin enakopravno odločale o vprašanjih osnovnega izobraževanja, kulture, zdravstva, otroškega varstva in socialnega skrbstva. Torej bodo podobno kot v občinskih skupščinah tudi v skupščinah samoupravnih interesnih skupnosti delegati iz temeljnih organizacij združenega dela in krajevnih skupnosti odločali o programih, razvoju, porabi denarja itd. na posameznih področjih tako imenovane skupne porabe.

Po vseh dosedanjih pripravah, ki so trajale dober mesec, naša udeležba tako na četrtkovih kot pojutrišnjem na nedeljskih volitvah zato ne pomeni zgolj formalno potrditev sprejetje ustave. Ne pomeni le pripadnosti samoupravnim skupnostim in družbi, ki jo gradimo, marveč v primerjavi s spomladanskimi volitvami potrjuje drugi del naše državljanške pravice in dolžnosti. Zato je prav, da z udeležbo na voliščih in z glasovanjem v nedeljo potrdimo na tem področju naše želje in cilje.

A. Žalar

Volitve v kranjski Iskri — Foto: F. Perdan

Podražitev sladkorja in olja

Z odlokom zveznega izvršnega sveta so se v sredo, 4. decembra, povčale proizvodne in maloprodajne cene sladkorja in olja. Maloprodajna cena sladkorja se je povečala poprečno za 67 odstotkov za kilogram, cena olja pa poprečno 32 odstotkov za liter. Tako znaša nova cena za kilogram sladkorja poprečno 11,70 dinara, za liter olja v steklenici pa poprečno 15,16 dinara. Dejanske cene bodo ponekod odstopale za 10 do 30 par zaradi razlik v mrahah, ki so v pristojnosti republike.

Na tiskovni konferenci sta člana zveznega izvršnega sveta Imer Pulja

in Ivo Kuštrak povedala novinarjem, da je bila podražitev potrebna zato, da bi se v Jugoslaviji v prihodnjem obdobju povečala proizvodnja sladkorja in olja in da bi se tako zmanjšali veliki devizni izdatki, ki smo jih doslej imeli zaradi uvoza teh živil. V gospodarskem letu 1974–1975 bomo na primer za uvoz sladkorja in olja morali zagotoviti okrog 300 milijonov dolarjev. Sedanje podražitve in povečane proizvodne cene naj bi spodbudile pridelovalec sladkorne pese, sončnic in drugih oljnih semen, da bi do 1980. leta tako povečali predelovalne in proizvodne zmogljivosti, da uvoz teh dveh živil ne bi bil več potreben. Eden od vzrokov za podražitev pa je tudi v tem, da se je Jugoslavija na nedavni svetovni konferenci o prehrani v Rimu obvezala, da bo v sedanjem položaju laktote v svetu skušala doseči, da se na svetovnem trgu ne bo pojavljala kot kupec tržnih presežkov hrane, ampak bo skušala postati izvoznik važnejših kmetijsko-živilskih proizvodov.

Zaradi podražitve sladkorja in olja se bodo zdaj povečale tudi cene na drobno za tiste proizvode, ki vsebujejo sladkor in olje. Podražila pa

se bo tudi maloprodajna cena svinjske masti, za katero velja režim liberaliziranih cen. Po izračunu zveznega izvršnega sveta bo znašala cena za kilogram masti okrog 12,90 dinarja, kar je za poprečno 28 odstotkov več kot prej.

Vse te podražitve bodo povzročile, da se bodo živiljenjski stroški povečali poprečno za 2,9 odstotka. Na tiskovni konferenci so povedali, da pri sestavljanju resolucije za leto 1975 s tem niso računali, vendar je to zdaj treba predvideti.

Dvajset let Elite

Kolektiv organizacije združenega dela trgovsko podjetje Elite Kranj praznuje letos 20-letnico obstoja. Jubilej in delovne uspehe, ki jih je to podjetje doseglo v minulem obdobju, bodo proslavili jutri zvečer v hotelu Creina v Kranju.

Naročnik:

*metrsko blago
Pri Kranjcu, Cankarjeva 7*

Elita KRANJ 20 LET

XV. JUBILEJNI NOVOLETNI SEJEM V KRAJU od 15. do 26. DECEMBRA 1974

Zbor združenega dela je bil proti

Družbenopolitični zbor in zbor delegatov krajevih skupnosti občinske skupščine Tržič sta družbeni dogovor o štipendiranju v SRS sprejela, zbor združenega dela pa ne — Usklajevalni postopek med DPZ in ZZD — Številni pomisliki ob dogovoru — Se bo zaradi tega pri izplačevanju štipendij v začetku prihodnjega leta spet zataknilo?

Zbori občinske skupščine Tržič so na torkovem zasedanju (družbenopolitični zbor je zasedal dopoldne, zbor združenega dela in krajevnih skupnosti pa popoldne) razpravljali tudi o predlogu družbenega dogovora o oblikovanju in izvajajuščem štipendijske politike v Sloveniji. Družbenopolitični zbor je dogovor potrdil in naložil skupščini, da ga podpiše. Dogovora namreč v Sloveniji doslej nista podpisali le dve občini, med katere im je tudi tržička. Ob tem sklepku je družbenopolitični zbor sodil, da je treba začeti čim prej izdelovati občinski samoupravni sporazum o štipendiranju, ki naj prepreči, da bi

dijaki in študentje tudi prihodnje leto ostali brez štipendij, ter upošteva kar največ pripombe podpisnikov sporazuma, predvsem organizacij združenega dela. Prav tako se kaže temeljito pogovoriti, kdaj naj začne sporazum veljati. Ali 1. julija letos, kot je zapisano v osnovnem dokumentu, ali kasneje, na primer 1. januarja leta 1975.

Organizacije združenega dela, predvsem največji Peko in Bombažna predilnica in tkalnica, imata na predlog dogovora precej pripombe. Poglejmo najvažnejše.

Na kakšnih izračunih sloni predlog za prispevek 0,5 odstotka od

bruto osebnega dohodka in kakšne so osnove, potrebe in predračuni za solidarno prelivanje štipendijskih sredstev? Kje so zagotovila, da bosta omenjeni organizaciji združenega dela s pomočjo združenih štipendijskih sredstev res dobili potreben strokovni kader, saj je znano, da so tektstilni in čevljarski poklici »deficitarni« in so večkrat le visoke štipendije pogoj, da se mladi odločajo za te poklice? Bo treba na osnovi sprejetega dogovora te štipendije znižati? Ali ne bodo imele od združenih štipendijskih sredstev največ koristi organizacije, ki same ne štipendirajo in imajo zato velike potrebe po kadrih? Ali ne bi organizacije, ki že sedaj veliko štipendirajo, prispevale v sklad manj od ostalih? Peko že sedaj daje za štipendirjanje okrog 65 milijonov starih dinarjev, predilnica pa okrog 30. Če bi bil uveljavljen 0,50-odstotni prispevek, bi se sedanje dajatve za te namene podvojile. Itd.

Pomisliki so bili povedani tako na seji družbenopolitičnega zebra kot na seji zebra združenega dela in zebra krajevnih skupnosti. Predsedstvo skupščine in predlagatelj predloga so poudarjali, da kaže slovenski družbeni dogovor podpisati in s tem podpreti pozitivna načela štipendirjanja, pripombe pa upoštevati pri izdelavi občinskega sporazuma o štipendirjanju. Poglede na to problematiko so Tržičani odločeni posredovati pristojnim za republiški dogovor in pristojni za tolmačenje.

Vendar predlog na seji zebra združenega dela in zebra krajevnih skupnosti ni dobil podpore. Zbor krajevnih skupnosti je družbeni dogovor o štipendirjanju sprejel, zbor združenega dela pa z 12 glasovi »za«, tremi »proti« in 15 »vzdržanimi« ne!

Sledil bo usklajevalni postopek med družbenopolitičnim zborom in zborom združenega dela. Imenovana je bila komisija, sestavljena iz delegatov obeh zborov. Družbeni dogovor se bo spet znašel na seji občinske skupščine konec decembra.

Se bo zaradi tega izplačevanje štipendij tržičkim štipendistom v začetku prihodnjega leta spet zataknilo, kot se je zgodilo letos septembra in kasneje. Za štiri letošnje meseca (september, oktober, november, december) so v Tržiču rešitev našli. Prva dva meseca je štipendije kreditirala Komunalni zavod za zaposlovanje, zadnja dva letošnja meseca pa bo okrog 30 tržičkih štipendistov prejemalo štipendije iz presežka dohodka temeljne izobraževalne skupnosti, s katerim bodo vrnjena tudi posojila Komunalnemu zavodu za zaposlovanje. Kaj pa januarja, februarja, marca? In kje dobiti denar, če se pojavi zahteva po prispevku v republiški solidarnosti štipendijski sklad... J. Košnjek

Gospodarska stabilizacija nalog in skrb komunistov

Medobčinski svet ZK za Gorenjsko je na zadnji seji minuli mesec razpravljal o gospodarskih gibanjih na Gorenjskem v letosnjih devetih mesecih in sprejel več stališč in sklepov. Svet je zadolžil komuniste v vseh sredinah, predvsem pa v temeljnih organizacijah združenega dela, da se morajo boriti proti podjetniški lastniški organiziranosti in oblikovanju takšnih odnosov v delitvi dohodka, ki bi omogočali zadolževanje ali odtujevanje dohodka. Glede tega bo medobčinski svet še do konca leta skupaj z občinskimi komiteji ZK izdelal analizo o uveljavljanju ustaw o organiziranosti v delovnih organizacijah in ustanovah na Gorenjskem.

Ponovno je treba pregledati pripravljeni ali že sprejete statute v delovnih organizacijah. Predvsem je treba oceniti, kako je v statutih opredeljena delitev dohodka in bruto osebnih dohodkov. Občinska vodstva zvezne komunistov pa morajo do konca leta za vodstva zvezne komunistov v delovnih organizacijah pripraviti posebne seminarje in na njih razpravljati o posameznih statutih.

Ko so govorili o integracijskih gibanjih na Gorenjskem, so poudarili, da je pri ekonomsko upravičenih integracijah treba lomiti interese posameznikov ali skupin, ki so proti združevanju ali postopek zavirajo. Sklenili so, da bo medobčinski svet še naprej pobudnik akcije za združevanje gospodarstva na Gorenjskem.

Temeljito je treba preučiti tudi investicijsko politiko na Gorenjskem. Nepokrite investicije so namreč nenehen vir inflacij in nelikvidnosti. Naloga samoupravnih in strokovnih organov je, da pravčasno odkrivajo vzroke oziroma žarišča nelikvidnosti in nepravilnosti v finančnem poslovanju. Razen tega je treba takoj preučiti upravičenost, zakaj so se nekatere delovne organizacije odločile za tako visoke stopnje amortizacije. Amortizacijske stopnje nad predpisanimi namreč lahko marsikje zamagljujejo dejanske rezultate poslovanja ali pa zaradi različnih špekulativnih namenov delavcev prikazujejo nižji resnični dohodek.

Vodstva osnovnih organizacij zvezne komunistov v delovnih organizacijah, ki poslujejo na meji rentabilnosti, je medobčinski svet zadolžil, da morajo spodbuditi akcijo, da se v takšnih delovnih organizacijah izdelajo sanacijski programi. Posebno je treba oceniti visoko stopnjo zaposlovanja, stroške, preučiti oblike varčevanja in izdelati stabilizacijske programe.

Sedanji gospodarski položaj na Gorenjskem naj preuči tudi kranjska podružnica Ljubljanske banke s svojimi enotami na Gorenjskem. Banka namreč lahko veliko prispeva k boljši uporabi družbenih sredstev; predvsem glede investicijskih, kratkoročnih in dolgoročnih kreditov za obratna sredstva. Prav glede tega je treba narediti določeno selekcijo in uskladiti tovrstno politiko z razvojnimi težnjami Gorenjske.

Tako imenovanega regijskega usklajevanja se je treba lotiti tudi na področju samoupravnih sporazumov in družbenih dogovorov o delitvi dohodka in osebnih dohodkov. Poenotiti je treba politiko samoupravnih sporazumov in družbenih dogovorov glede splošne in skupne porabe.

Nazadnje je medobčinski svet ZK za Gorenjsko sklenil, da morajo vsi komiteji občinskih konferenc ZK z občinskimi sindikalnimi sveti na Gorenjskem organizirati stalne oblike usposabljanja članov delavške kontrole v organizacijah združenega dela.

A. Žalar

Proslavili so praznik republike

O osrednjih in pomembnejših proslavah za praznik republike smo pisali že v minuli številki Glasa. Dopisniki pa nam poročajo o številnih proslavah iz raznih krajev Gorenjske.

V radovljiski občini so poleg osrednje proslave v festivalni dvorani na Bledu, na kateri so med drugim 37 na novo sprejetim članom zvezne komunistov svečano podelili članske izkaznice, pripravili proslave v domačih vseh krajih in v šolah v občini. V kulturnem domu v Zasipu so člani pevskega zebra tamkajšnjega kulturno-umetniškega društva in recitatorska skupina učencev pod vodstvom Štefke Rekelj v nedeljo pripravili bogat kulturni program partizanskih pesmi in recitacij. Borci NOV in člani KUD Triglav iz Srednjega vasi v Bohinju so v nedeljo popoldne priredili v znani partizanski vasi Podjelje partizanski miting, na katerem so nastopili pevci, recitatorji in folklorne skupine. Praznik republike so počastili tudi v združljivcu Tone Cufaril v Dvorski vasi. Za bolnike in vaščane je komorni zbor A. T. Linhart priredil 28. novembra zvečer celovečerni koncert borbenih in umetnih pesmi. V Lescah so navečer dneva republike v osnovni šoli organizirali proslavo mladinski aktiv Lesce, Murke in osnovne šole. Mladina v Podnartu je počastila dan republike in krajenvi praznik 29. novembra v kulturnem domu, kjer so nastopili domači pevci in recitatorji. Ob tej priliki so svečano odprli tudi več poti in cestnih odsekov, ki so jih letos asfaltirali v krajevni skupnosti. Podobne proslave so organizirali tudi v Mošnjah, v Bohinjski Bistrici in v Ribnem.

V dvorani radovljiske graščine so navečer praznika, kot smo že pisali, odprli sedmo likovno razstavo članov skupine Likor pri ZKPO Radovljica. Ob tej priliki so se številnim udeležencem predstavili člani Grupe poetica SLG Celje, ki so tokrat že četrtek gostovali v radovljiski občini.

Kolektiv Almire je praznik dočakal z veliko delovno zmago. Prejšnjo sredo so slovesno odprli novo tovarno TOZD Proizvodnja pletenin v Novi Gorici, ki sodi med najuspešnejše tovrstne obrate pri nas.

Mladinska organizacija Gostinske šole na Bledu je letos v počastitev praznika republike pripravila proslavo združeno s kvizom znanja. Na prireditve so povabili tudi ekipe učencev Gostinske šole iz Ljubljane, Poklicne kovinske šole iz Radovljice, Doma učencev z Bleda in mladinskega aktiva iz Podnarta. Zmagala je ekipa gostinske šole Bled. Pomerili so se tudi v športu. V košarki so zmagali fantje Gostinske šole Bled, v odbojki pa so priznanje dekleta odnesla v Ljubljano. Sicer pa je mladinski aktiv Gostinske šole Bled letos dokaj aktiven.

Krajevna organizacija zvezne borcev NOV Zlato polje v Kranju je pred dnevnim letošnjega praznika republike priredila za starejše borce prisrečen sprejem. Na srečanju so obujali spomine na peto ofenzivo, na dogodek na Kozari in v Trstu ter drugje, kjer so borce z orojem in krvo utirali pot naše novorojene domovine. To je bilo prvo takšno srečanje borcev tega terena. Sicer pa je na območju krajevne skupnosti Zlato polje 308 borcev NOV. Petnajst bolehnih in nepokretnih so tokrat obiskali na domu in jih obdarili, 43 starejših od 65 let pa so povabili na srečanje.

Na Šenturski gori v kranjski občini so v soboto zvečer pripravili akademijo z bogatim kulturnim programom, ki so ga pripravili člani domačega prosvetnega društva v sodelovanju s člani KUD Prežihov Voranc iz Zaloge pri Cerkljah. Osrednja slovesnost je bila v nedeljo popoldne v Sidražu, kjer so slovesno odprli železobetonski most prek potoka Tunjščica na cesti Sidraž-Tunjice. Po kulturnem programu sta most odprla najmlajša vaščana Sidraža Franci Dobovšek in Vera Zupin. Most je za ta kraj zelo pomemben, saj je pred dvema letoma zgrajena cesta do mostu končno dobila povezavo med kranjsko in kamniško občino oziroma med krajevnima skupnostima Šenturska gora in Tunjice. Zdaj je to tudi najkrajša cestna povezava iz kamniške strani na Krvavec. Most so zgradili domačini sami po načrtih Splošne водne skupnosti Gorenjske.

Dan republike so proslavili tudi vojaki v garniziji na Bohinjski Beli v radovljiski občini. Pripadniki JLA so pripravili recital, s katerim so prikazali razvoj naše oblasti v obdobju od prvega zasedanja Avnoja do danes. Nastopil pa je tudi mladinski pevski zbor trgovskega podjetja Murka Lesce pod vodstvom profesorja Boštjančiča in vojaški instrumentalni ansambel s petcem.

Organizacija zvezne socialistične mladine in taborniški odred iz Besnice v kranjski občini sta za dan republike pripravila pohod od Besnice do Podblice. Pot jih je vodila skozi Pševno in Javornik na Mohor, od tam pa v Selca, Lajše, Podbljico in Nemilje. V Pševnu so pri šoli zapeli nekaj pesmi, na Mohorju pa so obudili spomine na dogodek pri Bičkovi skali in izvedli krajski kulturni program.

Poročila o proslavah in svečanostih so nam poslali J. Rolo, M. Smolej, K. Makuc, R. Čarman, R. Knežević in M. Sušnik.

Kmetijsko živilski kombinat Kranj

TOZD KOMERCIALNI SERVIS enota AGROMEHANIKA
Cesta JLA 2, telefon 23-485, 24-778

Tehnično popolne in ekonomsko opravičljive proizvode tovarne SIP ŠEMPETER, samonakladalne prikolice in obračalnike vam nudimo do 25. decembra NA KREDIT

Udeležba po dogovoru od 30 do 50 %, ostalo kredit od 3 do 18 mesecev. Z rezervnimi deli za celotni program se lahko oskrbite v naši trgovini na Koroški 25 v Kranju, telefon 24-786.

Rezervne dele pa lahko naročite tudi pismeno z označbo kataloške številke, nakar vam jih pošljemo v 2 dneh.

Iz celotnega proizvodnega programa vam nudimo na kredit pod gornjimi pogoji:

- izkopalnike krompirja,
- škropilnice 200, 300 in 500 l (pritisk 40 atm),
- kultivatorje z drobilci,
- polavtomatske sadilnike za krompir.

NA KREDIT LAHKO KUPITE VSE STANDARDNE PRIKLJUČKE ZA VEČJE TRAKTORJE, KOSILNICE, BCS, MOTI, KAKOR TUDI TRAKTORJE ZNAMKE DEUTZ IN TOMO VINKOVIČ ITD.

Gospodarstvo devetih mesecov

Inflacija, nelikvidnost — Upoštevati izhodišča ekonomske politike — V jeseniški občini umirjena investicijska dejavnost v prejšnjih letih — Težave gostinstva in turizma

V Sloveniji smo v zadnjih dveh letih zabeležili nižjo gospodarsko rast, ki pa je že ob koncu leta 1973 ponovno oživel. Kljub temu pa je naraščala stopnja inflacije in nelikvidnost gospodarstva.

V devetih mesecih letosnjega leta se je na Gorenjskem povečal ves dohodek za okoli 40 odstotkov v primerjavi z enakim lanskim obdobjem, prav tako pa je bilo več porabljenih sredstev in dohodka. Pri tem pa porast vsega dohodka ni posledica večje proizvodnje, temveč posledica stroškovne inflacije. Tudi 3-odstotno povečanje zaposlenih in 10-odstotno povečanje vrednosti osnovnih sredstev je le delno vplivalo na tako visok porast celotnega dohodka. Tako lahko ugotovimo, da je ves dohodek tako zelo porasel deloma zaradi povečanja zaposlenih, zaradi povečanja proizvodnih zmogljivosti, največ pa zaradi stalnega naraščanja cen.

NAJVEČ ŽELEZARNA

Tudi v jeseniški občini je dohodek v prvih devetih mesecih letosnjega leta močno porasel, kar gre na račun naraščanja cen, ki so se povečevali bolj kot je bilo s programom gospodarskega razvoja predvideno. Večji dohodek so dosegli prav v vseh panogah: nadpovprečno stopnjo rasti je dosegla Železarna, trgovina, gradbeništvo in obrt. V gostinstvu in turizmu pa je na razmeroma majhen porast dohodka vplivala slaba zimska sezona, kranjskogorska obvoznica ter seveda splošna gospodarska kriza v Evropi. Z doseženim dohodom so na Jesenicah tudi pokrivali vse obveznosti, zato podjetja nimajo izgub. Nelikvidnost zatorej še ni občutno prizadela jeseniških organizacij zdržanega dela.

Odbora za medsebojna razmerja Samoupravne delovne skupnosti Skupne službe in TOZD Trgovina, delovne organizacije

JELOVICA lesna industrija, Škofja Loka

objavljujeta naslednja prosta delovna mesta:
1. vodje plansko analitskega oddelka

Pogoji: visokošolska izobrazba ekonomske smeri in 4 leta delovnih izkušenj na enakih ali podobnih delovnih mestih.

2. referenta — kontrolorja

Pogoji: srednješolska izobrazba ekonomske smeri in 2 leti delovnih izkušenj.

3. administratorja

Pogoji: administrativna šola in 1 leto delovnih izkušenj.

Če ste sposobni in željni dinamičnega dela, tedaj je vaše mesto pri nas. Nudimo vam dober osebni dohodek, ugodne delovne pogoje in možnost sodelovanja na strokovnem in samoupravnem področju.

Kandidate vabimo, da vložijo svoje ponudbe s kratkim opisom dosedanjih del v 15 dneh od dneva objave na naslov: Jelovica 64220 Škofja Loka — kadrovsko socialni oddelek, če pa želite dodatne informacije, vas vabimo na razgovor.

alpina žiri
made in yugoslavia

Najnovejše modele smučarskih čevljev lahko dobite v vseh prodajalnah Alpine

INVESTICIJE

Jesenisko gospodarstvo je pred nekaj leti preživilo hudo krizo, zato na Jesenicah ni bilo večjih investicij. Vrednost investicijskih del in njih število pa se v zadnjih letih povečuje. V letih 1968 in 1970 so bila večja investicijska dela na Jesenicah gradnja klavnice, žičnice Vitranc, industrijske hale na Blejski Dobravi, hotela Larix v Kranjski gori ter žičnice Podkoren. Leto pozneje je bilo v jeseniški občini 22 investicij, od tega 10 investicijskih del, ki so jih prijavile negospodarske delovne organizacije, in sicer: Skupščina občine s halo na Plavžu, s halo Planika, s halo Elima ter z otroškim vrtcem na Plavžu, Zdravstveni dom, Gorenjka s hotelom Garni, Kovinar s skladniščem ter Športmetal s pokritjem športne hale. V letu 1972 je Zdravstveni dom Jesenice preuredil dom v Radovljici, Gorenjka postavila tri žičnice, Temeljno izobraževalna skupnost pa uredila televadnico v Žirovnici. Razen tega je v tem letu Železarna adaptirala nekatere svoje obrate.

Lani je po vrednosti investicijskih del bila na prvem mestu jeseniška Železarna, letos spet Železarna, sledi ji Sava, Kovinar, Rožca, Stanovanjsko podjetje v gospodarskih panogah, v negospodarskih panogah pa je predvidena gradnja vrtca, bolnice in doma upokojencev.

TEŽAVE GOSTINSTVA IN TURIZMA

Zadnje leto je predvsem prizadelo gostinstvo in turizem. Zaradi slabih predsezona, pomanjkanja snega v sezoni, nove obvoznice so pri hotelskem podjetju Gorenjka zabeležili minimalen porast dohodka. Obvoz-

nica v Kranjski gori je za kraj lepa pridobitev, vendar predvidevajo, da so se prav zaradi obvoznice zmanjšale storitve v gostinstvu Kranjske gore za okoli 80 odstotkov. Število prenočitev je sicer poraslo, vendar realizacija ni ugodna, ker prodajne cene niso sledile inflaciji, saj so bile pogodbe z agencijami sklenjene že leto prej. Penzionski gostje pa po ocenah malo potrošijo. Stroški podjetja so se še povečali, ker so morali voziti smučarje na tuja smučišča, povrnati pa je moralno podjetje vse stroške prevoza in prehrane.

Jeseniska podjetja so torej v prvih devetih mesecih letosnjega leta dobro gospodarila — to so podjetja s sedežem v jeseniški občini. Seveda pa ugotovitve niso popolne, saj je na Jesenicah še okoli 100 dislociranih enot s 6500 zaposlenimi, in te organizacije ustvarjajo kar precejšen dohodek v jeseniški občini. D. S.

Ugodna prodaja v TTM

V tekstilni tovarni Medvode, ki posluje kot TOZD v združenem podjetju Tekstil Ljubljana, so v desetih mesecih letos dosegli 56 milijonov dinarjev realizacije, kar je za 31 odstotkov več kot v enakem lanskem obdobju. S 4 odstotkom manj zaposlenih delavcev so uspeli povečati produktivnost za 8 odstotkov, njihov proizvodni program pa obsega predvsem izdelavo tehničnih tkanin za potrebe tekstilne in papirne industrije.

Težav z nelikvidnostjo nimajo, saj jih z združevanjem in prelivanjem sredstev v združenem podjetju sprotno odpravljajo. Beležijo le manjši ostanek dohodka, saj so se dajavne povečale kar za 260 odstotkov. -fr

KRAJEVNA SKUPNOST TENETIŠE proda na javni dražbi

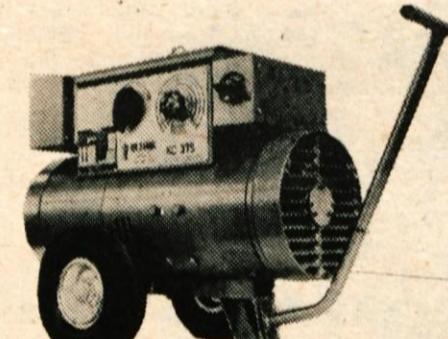
PREVOZNI SEKULAR Z ELEKTROMOTORJEM 5,5 KW IN KOMPLETNO OPREMO, IZKLICNA CENA 1500 DIN.

Dražba bo v nedeljo, 8. decembra 1974, ob 10. uri v Tenetišah št. 29 po domače pri Uranču.

ULJANIK

KC 375 - PRETVORNIK ZA ROČNO VARJENJE, ZANESLJIV IN PREPROST ZA UPRAVLJANJE

KC 375 je moderni pretvornik za električno varjenje, preprost za uporabo in upravljanje. Je tako izdelan, da ustreza težkim delovnim pogojem in ima zato odporno in trdno konstrukcijo.

KC 375 omogoča širok obseg dela od 30 do 375 A in so v teh okvirih njegove karakteristike varjenja odlične. Omogoča lahek vžig in prožnost delovnega dosega z minimalnim brizganjem ter je tako usedanje kovine zelo dobro.

Poganja ga trofazni dvopolni asinhroni stroj, katerega rotor je na skupni osi z rotorjem štiripolnega generatorja z neodvisnim zagonom. Celotni pretvornik ima skupno ohišje.

VSESTRANSKO — PRIPRAVNO — EKONOMIČNO

Brodogradilište, tvornica dizel motora i tvornica električnih strojeva i uredaja — Pula

P. P. ŠTEV. 208, TELEFON: CENTRALA (052) 22-322
TELEX: 25 252 YU ULJTES

Storitveno in proizvodno podjetje

CREINA

Kranj

objavlja naslednja prosta delovna mesta:

I. TOZD Proizvodnja

1. VODJE SKLADIŠČA

2. SKLADIŠČNIKA

Pogoji za zasedbo:

pod 1.: srednješolska izobrazba strojne smeri in tri leta delovnih izkušenj na takem delovnem mestu. Od kandidata se pričakuje, da ima opravljen tečaj za opravljanje in vodenje skladniščne službe;

pod 2.: poklicna šola kovinarske ali trgovske stroke-tehnične smeri in dve leti delovnih izkušenj na takem ali podbnem delovnem mestu in opravljen tečaj za opravljanje skladniščne službe.

II. TOZD Gostinstvo in turizem

1. RECEPTORJA

— 2 delovni mesti

2. KUHARJA

— 2 delovni mesti

3. VODJE BIFEJA KRAVEVEC

— 1 delovno mesto

4. TOČAJA ZA BIFE KRAVEVEC

— 2 delovni mesti

5. TOČAJA ZA BIFE KRAJN

— 1 delovno mesto

6. ČISTILKE V HOTELU

— 1 delovno mesto

Pogoji za zasedbo:

pod 1.: srednješolska izobrazba, praksa v gostinski dejavnosti in znanje dveh svetovnih jezikov.

Eno delovno mesto receptora je predvideno za nočno delo.

pod 2.: poklicna gostinska šola — kuhan in dve leti delovnih izkušenj

pod 3.: poklicna gostinska šola — natakar in pet let delovnih izkušenj na takem ali podbnem delovnem mestu;

pod 4.: poklicna gostinska šola — natakar in dve leti delovnih izkušenj ali PK natakar in tri leta delovnih izkušenj na delovnem mestu natakar ali točaj;

pod 5.: poklicna gostinska šola — natakar in dve leti delovnih izkušenj ali PK natakar in tri leta delovnih izkušenj na delovnem mestu natakar ali točaj;

pod 6.: nedokončana osnovna šola; starost nad 18 let.

Pismene ponudbe za objavljena delovna mesta naj kandidati predložijo v kadrovsko službo podjetja v 15 dneh po objavi.

TRIGLAV KONFEKCIJA KRAJN

Pri nakupu nad 200 din dajemo praktično darilo v naših prodajalnah v Kranju, Kamniku in Tržiču

ULJANIK

Staro tržiško jedro v novi funkciji

V paviljonu NOV v Tržiču bo od 6. decembra 1974 do 5. januarja 1975 odprta razstava, ki pomeni ne le poseben dogodek v naši razstavni dejavnosti, marveč tudi novost, ki bo zanimala ne samo Tržičane, temveč tudi strokovnjake, ki jim bo razstavljen gradivo lahko vzorec za nadaljnje podobne obdelave.

Razstava je pripravila fakulteta za arhitekturo ob pomoči zavoda za spomeniško varstvo v Kranju, republike raziskovalne skupnosti, skupine občine Tržič in tržiške galerije.

V starem Tržiču se je namreč vse do naših dni ohranila nekdanja mestna podoba s pomembnimi kulturnimi spomeniki in arhitektonskimi detajli, mimo katerih hodimo, ne da bi jih videli. Treba je pač to kulturno zapuščino ohraniti in obenem poskrbeti, da staro tržiško mestno jedro doživi potrebno sanacijo in zaživi v novi funkciji. V ta namen je bilo potrebno napraviti podrobno dokumentacijo o kulturno zgodovinskih dejstvih, o posameznih stavbah in o določenih delih starega Tržiča. To veliko nalogo so opravili študentje četrtega letnika arhitekture pod vodstvom docenta dr. ing. Petra Fistrja.

Tako je Tržič eno prvih slovenskih mest, ki se je lotil težke naloge, kako na sodoben način oziviti mestno središče.

Klub tržiških gospodarstvenikov bo v decembru ob razstavi organiziral strokovne razgovore.

Razstava bo odprta drevi ob 18. uri s predavanjem docenta dr. ing. Petra Fistrja, ki bo ob razstavljenih eksponatih razložil že opravljeno delo in načrte za bodoče storitve.

S. R.

Prvi Iskrin festival am- terskega filma

V počastitev dneva republike je bil konec minulega meseca v Kranju pod pokroviteljstvom predsednika skupštine Združenega podjetja Iskra Vladimirja Logarja prvi Iskrin festival amaterskega družinskega filma. Na festivalu v koncertni dvorani delavskega doma v Kranju so predvajali dvanajst najboljših filmov članov foto-kino sekcije Iskre Elektromehanike Kranj, ki deluje v okviru foto-kino kluba Janez Puhar. Od 24 posloženih filmov je strokovna žirija izbrala za predvajanje dela avtorjev Marka Šmuca, Silve Sladiča in Lojzeta Kokalja.

Marko Šmuc je za filme z družinsko tematiko dobil zlato medaljo. Predvajali so njegova filma Vsa čuda sveta in Pobčka. Silvo Sladič je dobil srebrno medaljo za film Have a Nice Day (Imej lep dan). Film na izviren način prikazuje izsek iz samskoga življenja. Lojzetu Kokalju pa je žirija prisodila bronasto medaljo za film Otroška risba. Delo izraža ljubezen otroka do matere, narave in živali. Film ima tudi vzgojni poudarek.

Razen tega so na festivalu prikazali tudi dela, za katera so avtorji dobili diplome. Film Marka Šmuca Cirkus pa je dobil tudi posebno pohvalo za montažo. Po projekciji nagrjenih filmov so prikazali še tri izbrane filme Iskrinih kinoamaterjev ter njihovo skupno stvaritev Otvoritev tovarne na Laborah.

A. Boč

Koroški večer na Jesenicah

V soboto, 7. decembra, bo Zveza kulturno prosvetnih organizacij na Jesenicah skupaj s temeljno kulturno skupnostjo pripravila Koroški večer, ki postaja že tradicionalen. Pri organizaciji tega večera bo sodeloval tudi klub OZN jeseniške osnovne šole Tone Čufar. Na večeru bodo sodelovali slovenski besedni ustvarjalci s Koroške ter ženski skupeti iz Bilčovska.

Večer bodo posvetili mednarodnemu dnevu človekovih pravic.

D. S.

Novi prostori za dramski odsek Javornik

V prostorih delavskega doma Julke in Albina Pibernik na Javorniku so ob dnevu republike dobili svoje prostore tudi člani dramske sekcije. Prostori, ki so jih za svoje aktivno delo nujno potrebovali, so deloma zgradili s prostovoljnim delom, deloma pa so pomagala jesenška Železarna, kulturna skupnost in Svoboda na Javorniku.

D. S.

Ustlajeni programi

Pri temeljni kulturni skupnosti na Jesenicah so se odločili, da vsi uporabniki sredstev pregledajo svoje programe za prihodnje obdobje in da združijo akcije, tako da bo več akcijske enotnosti, da bodo programi učinkovitejši in tako uspehi boljši. Potem bodo programe ponovno pregledali in se na osnovi le-teh in razpoložljivih sredstev odločili za potrditev.

D. S.

Literarni večer Janeza Poštraka

Gorenjski muzej Kranj bo priredil drevi ob 18. uri v galeriji Prešernove hiše v Kranju literarni večer Janeza Poštraka pod naslovom Klativitez. Nastopili bodo Milan Batista ml., Cveto Sever in Nadja Strajnar.

gozdno
gospodarstvo
bled

Odbor hranilno kreditne službe pri Gozdnem gospodarstvu Bled razpisuje

kredite iz sredstev hranilnih vlog in iz sredstev skladov službe za preusmeritev in pospeševanje kmečkih gospodarstev z intenzivnejšo kmetijsko in gozdno proizvodnjo in dopolnilno dejavnost kot je kmečki turizem pod naslednjimi pogoji:

Krediti iz omenjenih sredstev se dajejo za dobo, predvideno v sporazumu o obsegu, namenih in nekaterih pogojih kreditiranja naložb v kmetijsku in osnovno predelavo kmetijskih pridelkov v SR Sloveniji v letih 1974–1980 in po znižani obrestni meri na osnovi zakona o nadomestilu za del obresti.

Krediti bodo na voljo za naslednje namene:

- hleva za krave in mlado živino ter pripadajoče naprave,
- plemenске živali,
- kmetijske stroje,
- ureditev stanovanjskih ali gospodarskih poslopij; za potrebe kmečkega turizma.

Pogoji za pridobitev kreditov za preusmeritev in pospeševanje kmečkih gospodarstev so:

- da prosilec hrani sredstva izplačana za prodani les na ustreznih knjižicah Ljubljanske banke, podružnica Kranj;
- da trajno gospodarsko sodeluje z Gozdnim gospodarstvom Bled in področno kmetijsko organizacijo;
- da je kreditno sposoben;
- da je preusmeritev kmečkega gospodarstva v skladu z ustreznim načrtom razvoja kmetijstva, gozdarstva in turizma.

Prednost pri kreditiranju bodo imeli kmetje-gozdni posestniki, ki se obvezajo, da bodo pokrili obveznosti kredita z lesom pri prodaji.

Višino lastne udeležbe h kreditom bo določil kreditni odbor v okviru citiranega sporazuma.

Vloge za kredite sprejema hranilno kreditna služba pri Gozdnem gospodarstvu Bled.

Rok vlaganja prošenj za dodelitev namenskih kreditov je do 31. decembra 1974.

Postanite naročnik Mladja

V kratkem bo prišla iz tiskarne že šestnajsta številka revije Mladje, literarnega zbornika koroških intelektualcev, ki izhaja dvakrat letno in v kačem slovenskih piscev objavlja najrazličnejše svoje prispevke. Tokrat z zelo aktualnimi zapismi sodeluje Florjan Lipuš (proza), Anza Pip (proza), Horst Ogris (igra), Gustav Januš (poezija), Valentin Polanšek (poezija), Lev Detela (predstavitev nemškega avtorja), Christian Wallner (poezija), Pavel Zdovc (ocena), Janko Messner (ocena), Fadel Mulla Khali (razprava) in Valentin Oman (slike). Če še niste naročnik Mladja, vas uredništvo vabi, da mu pišete na naslov: Revija Mladje, A-9010 Celovec (Klagenfurt, poštni predal) post-fach 307.

Uspešno likovno sodelovanje

Ambrožič, Franc Dolinšek, Jurij Herman, Janez Kozamernik, Janko Korošec, Franze Kreuzer, Rudi Reichman, Branko Šifrer, Tone Tomazin in Cvetko Zupan.

Organizacijo in postavitev razstave je v sodelovanju z zvezo kulturno prosvetnih organizacij občine Radovljica prevzelo združenje ljubiteljev likovnih umetnosti iz Varaždina.

JR

Partizanski pevski zbor iz Trsta prvič na Gorenjskem

Letošnje praznovanje dneva republike so na Jesenicah obogatili s kulturno prireditvijo, nad katero so bili vsi obiskovalci zelo navdušeni. V dvorani gledališča na Jesenicah je gostoval Partizanski pevski zbor iz Trsta.

Predstavniki družbenopolitičnega življenja in jeseniška godba na pihala so zboru pripravili topel in prisren sprejem pred gledališčem. Zbor, ki ga sestavljajo pevci, orkester in član Mestnega gledališča iz Ljubljane, se je v soboto in nedeljo predstavil s koncertnim programom, ki ga sestavljajo borbene in partizanske pesmi slovenskih, jugoslovenskih in tujih narodov. V Partizanskem pevskem zboru iz Trsta je več kot polovica nekdanjih borcev NOB.

S člani zobra so na Jesenicah prispevali tudi uradni predstavniki slovenske prosvetne zveze ter drugi predstavniki kulturnega življenja tržaških Slovencev. V nedeljo dopolne so položili venec na spomenik padlim pred železniško postajo na Jesenicah, ob povratku pa so se ustavili še v Begunjah, kjer so pripravili krajšo komemoracijo. Ob govorjanju so v avli gledališča na Jesenicah pripravili tudi krajšo razstavo nastanka in dosedanjega delovanja Partizanskega pevskega zobra. Predstavniki jeseniškega kulturnega življenja in tržaških Slovencev so se ob tej priliki dogovorili tudi o nadalnjem sodelovanju na kulturnem področju.

D. S.

GLAS 5
Petek, 6. decembra 1974

Kino podjetje Kranj bo na željo kino obiskovalcev ponovno predvajalo domači barvni vojni film

UŽIŠKA REPUBLIKA

Predstavi v kinu Storžič:
v soboto, 7. decembra, ob 20. uri in
v nedeljo, 8. decembra, ob 16. uri

Komisija za medsebojna razmerja delavcev v Gorenjskem muzeju v Kranju razpisuje prosto delovno mesto ravnatelja muzeja

Pogoji: visoka strokovna izobrazba s področja muzejske dejavnosti, 5 let delovnih izkušenj, organizacijske sposobnosti ter družbeno politične in moralne kvalitete.
Kandidati naj pošljejo prošnje z ustreznimi dokazili Komisiji za medsebojna razmerja delavcev v Gorenjskem muzeju v Kranju Tavčarjeva 43 najkasneje 10 dni po objavi oziroma do zasedbe delovnega mesta.

Razpisna komisija pri občinskem svetu Zveze kulturno prosvetnih organizacij Kranj razpisuje prosti delovni mesti:

1. TAJNIKA ZVEZE KULTURNO PROSVETNIH ORGANIZACIJ

2. STROKOVNEGA SODELAVCA

Pogoji: srednja šola, najmanj 5 let aktivnega kulturno prosvetnega dela, organizacijske sposobnosti in ustreerne moralno politične kvalitete.

Prijave sprejema razpisna komisija v 15 dneh po objavi.

Nastop dela po dogovoru.

vseh vrst pohištva
strojev za
gospodinjstvo
lestencev in
preprog

25
let

Za obisk in ogled se priporoča Mercator, TOZD Preskrba Tržič.

SCHIEDEL - YU - Kamin
dimnik št. 1 v Evropi
PGP
GRADNJA ŽALEC

Malta — zibelka starih kultur in civilizacij

Razen velikega osrednjega prezbiterija, je ob straneh še osem enako velikih samostojnih kapel, ki so pravzaprav vsaka zase cerkev, med seboj pregrajene z masivnimi železnimi ograjami. Sodeč po tem, so lahko v vseh hkrati opravljali obrede. Vsaka od teh kapel je pripadala enemu viteškemu redu.

Ogromni gotski svodi nad 20 m višine in stranske stene so na gosto poslikane s svetopisemskimi podobami znanjenega italijanskega mojstra Matiasa Prettia, vsi rebrasti oporniki in stebri pa so iz umetniško obdelanega marmorja. Tudi tla velike ladje in v vseh kapelah so iz raznobarvnega marmorja oblikovanega v velike plošče oz. table z latinskim tekstrom zahvalnic, svetih podob, grbov in drugih znamenj. Videti so kot okamenela, a odlično ohranjena bogato ilustrirana pisma v velikosti 1,5 x 1 m. Nekatere plošče so hkrati nagrobne plošče grobnic, v katerih so pokopani vitezi in cerkveni dostenjanstveniki. Lestenci, ki visijo s svoda, so izdelani iz čistega srebra, prav tako tudi veliki svečniki pred glavnim in stranskimi oltarji.

V primeri z drugimi cerkvami so orgle postavljene spredaj nad glavnim oltarjem, nad njimi pa so velika okna iz kristalnih stekel v različnih

barvah. V ospredju pred klopmi, okrašenimi z drobnimi izrezljanimi ornamenti, je na levi strani velik prestol z zavesami iz rdečega pliša in grbom Velike Britanije, na desni pa je enak prestol z malteškim grbom. Prvi je namenjen britanskemu suverenu, drugi pa šefu malteške države.

Sedanja britanska kraljica Elizabeta je v nasprotju z njenimi predhodniki, ki so vladali v imperiju, kamor je spadala Malta že od leta 1800, bila baje le enkrat v tej cerkvi. Njen prestol sameva, pa tudi predsednik Malte Don Mintoff pride k službi božji le ob državnih in največjih cerkvenih praznikih. Menda ni preveč goreč katoličan, kar se mu močno otepa v odnosih z nacionalistično opozicijo, še bolj pa s cerkvenimi krogmi na otoku.

Prettijeve podobe kraste tudi stranske viteške kapeli. Pravijo, da jih je slikal celih 20 let, vendar pa jih umetniški zgodovinarji ne uvrščajo med posebno kvalitetne umetniške stvaritve. Vse stene so v strogi simetričnosti, pokrite z drobnimi ornamenti v obliki ščitkov z malteškimi križi iz marmorja. Velike baročne oltarje in skulpture svetnikov, škofov in vitezov, ki jih je vse polno ob stebrih, so izdelani iz črnega in belega sicilijanskega marmorja manj znani italijanski kiparji.

Stenska ornamentika je seveda v vsaki kapeli iz drugačnih elementov in barv; kot bi bila iz samih čipk. Vseh 22 so jih izklesali iz večjih kosov marmorja na steni, kar je nedvomno terjalo ne samo veliko napornega dela, pač pa tudi izjemno spretnost. Vsemogočnim vitezom ni bilo žal denarja, da bi se izkazali pred božjim očesom s svojo dobroto, kot bi se hoteli odkupiti za posvetne pregrehe, ki so jih seveda skrbno skrivali pred pobožnimi plebejci.

Razkošnost in mogočnost visokih svodov kokatedrale, pa še zvoki orgel in pisana množica bogato opravljenih vitezov in duhovnih je obilno poskrbel, da so verniki verjeli v nadnaravno moč cerkve. Ubogi, nepismeni otočani so našli v tem mističnem prostoru vse, kar so si upali obetati od boga na tem svetu. Zato so radi prispevali vse, kar so zmogli za veličino svete cerkve — četudi so bili sami beraško revni in najbolj potrebeni pomoči. Če kje, potem je vsekakor na Malti veljalo tisto o božjem in cesarskem.

Bog je dobil vse, kar je bilo njegovega, in še več, ostalo pa so pobrali vitezi — njihovi gospodarji in zaščitniki. Nič čudnega, če so bili dobratlivi razen do sebe tudi do boga. Če bi živeli danes, bi veliko bolj osveščenim malteškim ljudskim množicom najbrž morali poleg cerkve graditi tudi stadione za nogomet in hokej na travi, ki sta z jadranjem na vodi najbolj priljubljeni športni panogi na otoku.

Posebna zanimivost kokatedrale je več kot dva metra visoka in okoli šest metrov dolga ograja iz čistega srebra. Za pest debeli pokončni stebrički in prečni drogovci v baročni ornamentiki te ograje ločijo eno izmed stranskih kapel od glavnega prezbiterija. Ob Napoleonovem napadu na Valletto leta 1790, ki se mu je po daljšem obleganju tudi posrečil, so to srebrno ograjo prepleškali s črno barvo, da bi bila videti kot iz lesa. Tako so jo hoteli obvarovati pred tatinskimi Francozi, ki so vse vprek ropali in uničevali, kar jim je prišlo pod roke. Pravijo, da so bili najbolj usekanici na zlato in srebro, ki ga je v cerkvah in palačah bilo na pretek. Še od tistih časov na Malti Francozov ne vidijo radi. Baje se je udomačil celo pregovor, ki se tiče dolgorstežev, da kradejo kot Francozi. Iznadljivim branilcem je trik s črno barvo uspel in Napoleonovi vojščaki, neumni kot so baje bili, so ostali z dolgimi nosovi brez nekaj stotov srebra.

Vse to mora vedeti dober turistični vodnik. Na Krešo je to tudi vedel, mi pa smo otipavali čudežni srebrni plot kot da je padel z neba.

Takož za kokatedralo je razmeroma majhen park — trg kraljice Viktorije, nad katerim mogočno vlada renesančna vladna palača, kamor nas je po ogledu cerkve vodila pot. Sredi parka pred vhodom v palačo prijazno zre pod sabo idoči ljudi debeluškasta nekdanja angleška vladarica Viktorija iz marmorja. Golobje jate posedajo po njenih širokih ramenih in bujnih prsih in ne meneč se za dostojanstveno kronano glavo, pridno kakajo po njej, da je že vsa zelena in črna.

Včasih je bila ta dobrodušna gospa zelo čaščena. Pa ne samo na Malti, kamor je s svojim slovesom najmočnejše vladarice na svetu prinesla marsikaj novega — angleškega seveda, tudi tiste simpatične bal-

MALTA — Government Palace — The Authority

Hodnik v guvernerjevi palači v Valetti

končke, predvsem pa svojo suvereno oblast.

Kip te mogočne vladarice, ki je nekoč tako čvrsto držala v svojih ženskih rokah vajeti imperija, je zdaj le še groteskna podoba njene nekdanje moči. Zdaj služi za dekor in ozadje fotografom in kot že rečeno, golobom. Navsezadnje pa se nič bolje ne godi drugim monarhom, ki so vsiliли svojo oblast tujim ozemljem. Nekdanji podložniki so jih moralni častiti, čeprav so jih sovražili, njihovi nasledniki pa jih niti ne sovražijo več. Pustijo jih okamenele, kot staro hišo ali drevo, ki rabi za okras.

VLADNA PALAČA — MUZEJ

V sklopu mogočne renesančne vladne palače so v ospredju nad parkom prostori državne biblioteke. Ta znamenita kulturna ustanova, ki jo uvrščajo med najbogatejše zalednice knjig v Evropi, premore nad 300.000 knjižnih zvezkov in dokumentov v vsega sveta. Na njenih policah so dragocene zbirke 1500 knjig iz obdobja pred oblastjo malteških vitezov od 10. do 16. stoletja, več kot 3500 knjig pa je bilo natisnjeno v njihovem času od leta 1530 do 1798. Pravijo, da valetska knjižnica poseduje domala vse knjižne izdaje nekdanje Evrope. Največ je seveda svetopisemskih in drugih religioznih knjig, čeprav ne manjka,

kot nekateri zatrjujejo, tudi tistih s spotakljivo vsebinou, ki so jih svethinski vitezi in pobožne dvorske gospe najraje prebirali za zidovje svojih palač in dvorcev. Seveda sem takoj pomislil na zgodbne o Casanova, Dekameronu in drugih, ki še danes burirjo staro in mlado. Čas nam ni dopuščal, da bi si te bogate knjižne zbirke ogledali, pa tudi sicer ni nihče od nas kazal posebnega navdušenja za tavanje med policami.

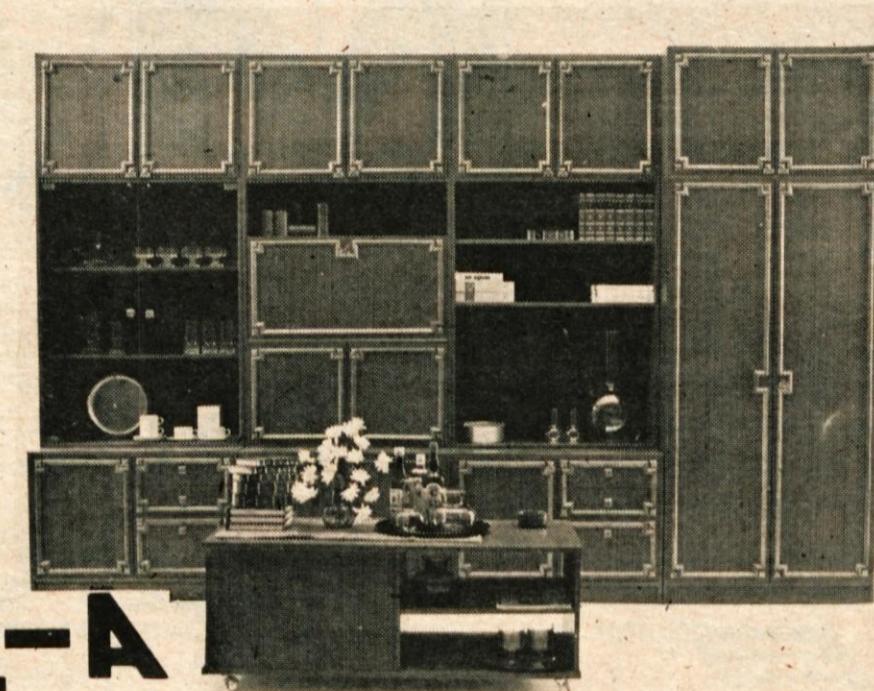
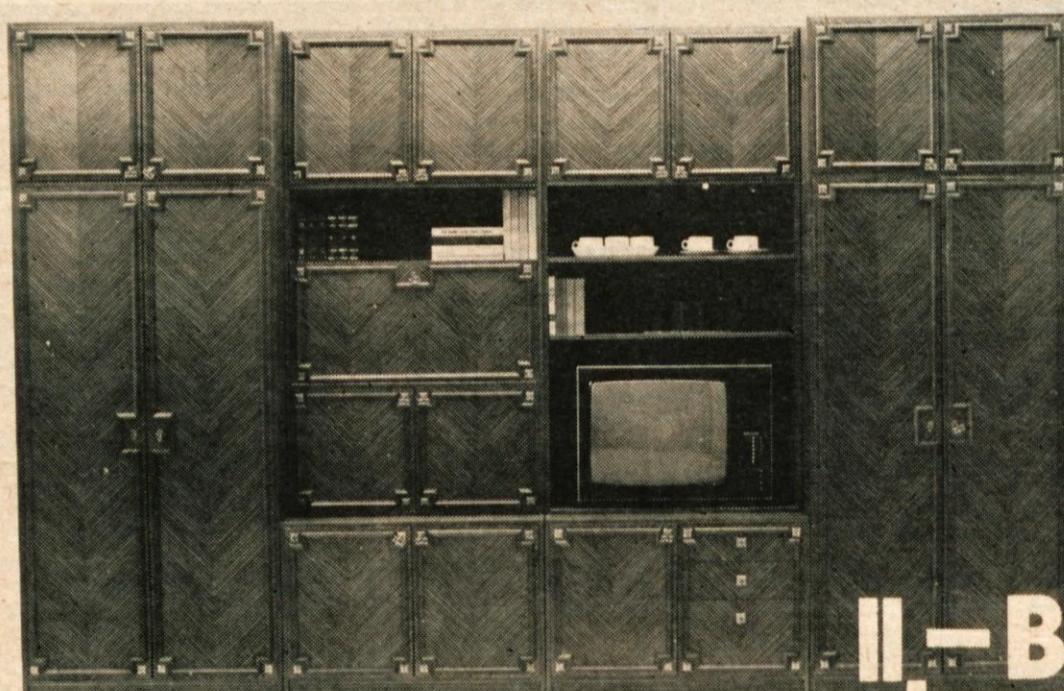
Če smo v nacionalnem muzeju občudovali nenavadne najdbe prazgodovinske Malte, smo še bolj ostrimeli nad bogastvom in bliščem njenem srednjeveške civilizacije, ki se nam je odkrila v vladni palači, v kateri je zbrano največ njene dedičine in dokazov. Težko je v nekaj stavkih ponazoriti vse razkošje notranjosti in bogastva predmetov, ki vsak zase predstavlja celo premoženje. Nadalni je, da tega bogastva niso mogli nakopičiti vitezi in drugi vladarji na tem siromašnem otoku sami. Pritako je z vseh dvorcev sveta kota dirila ali odkupnine.

Medtem ko so vitezi in cerkveni dostenjanstveniki dušili v obilju in razkošju, pa njihovo plebejsko ljudstvo ni živilo nič boljše kot takratni tlačani v naših krajih. Izjemno so bili tisti srečniki, ki so se odločili za duhovniški poklic ali za oprode.

Jošt Rolc (Se bo nadaljevalo)

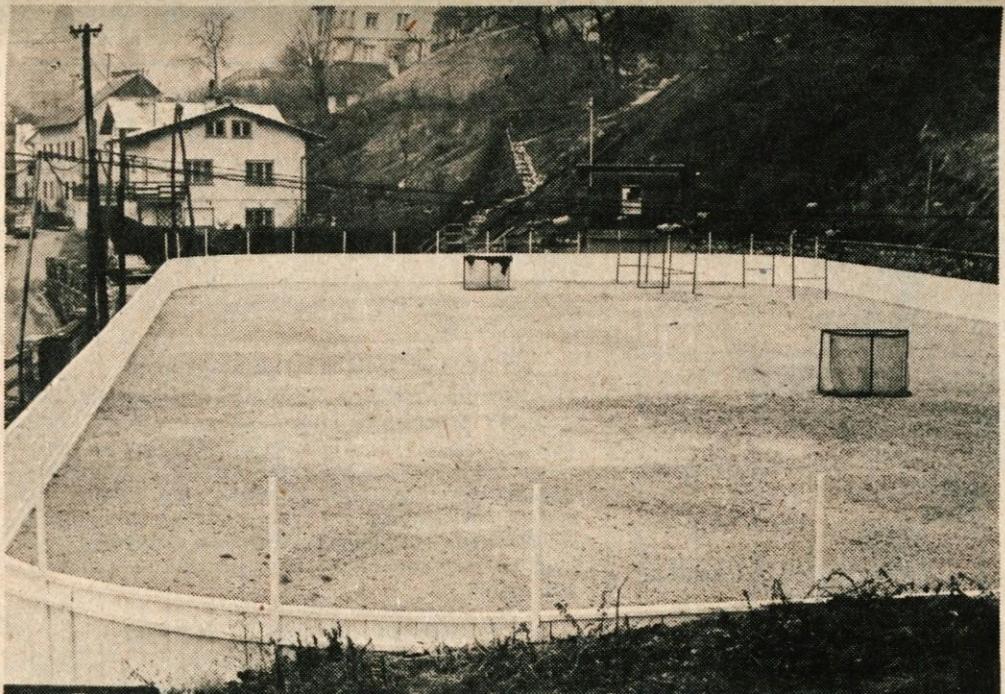

Kokatedrala v Valetti

Predstavljamo vam regala CEZAR I.-A in CEZAR II.-B. Regala sta iz programa tovarne Slovenijales, Stil Koper. Izdelana sta iz fine-line oreh furnirja z lesenimi letvicami in kovinskimi okraski. Površinska obdelava je mat. Furnir je sestavljen vertikalno, možna je varianta sestavljanja furnirja v »ribjo kost«. Regala si lahko ogledate in kupite v vseh trgovinah pohištva Slovenijales.

SLOVENIJALE

Leta 1972 je začel TVD Partizan Tržič urejevati naravno drsalische za Virjem, pri čemer mu je pomagal tudi občinski sindikalni svet. Lani je Partizan z delom nadaljeval. Prostor, ki je sicer utesnjen, so kar se dā razširili, ga nasuli in izravnali ter ga pripravili za postavitev ograde in zaledenitev. Partizan je za to potrošil okrog 6 milijonov starih dinarjev. Letos so s pomočjo prostovoljnega dela ljubiteljev hokeja in drsanja namestili novo ogrado, sedaj pa

urejujejo okolico drsalische. Vrednost del je že dosegla tri stare milijone dinarjev. TVD Partizan računa na pomoč občinskega sindikalnega sveta, ki je namenil 3 stare milijone za gradnjo trim steze. Ker lokacijskega dovoljenja za stezo še ni, je TVD Partizan zaprosil sindikalni svet, da bi omenjeno vsoto namenil za drsalische. Drsalische namreč ne bodo uporabljali le hokejisti, temveč bo izredno pomembno za splošno rekreacijo občanov. (jk) — Foto: F. Perdan

Silvana Armenulić je ena najuspešnejših in najbolj priljubljenih pevki narodnih pesmi v Srbiji. V svoji zbirkri ima večje število zlatih in srebrnih plošč. Pohvali se lahko tudi z uspešno odigrano vlogo v filmu Lov na jelene.

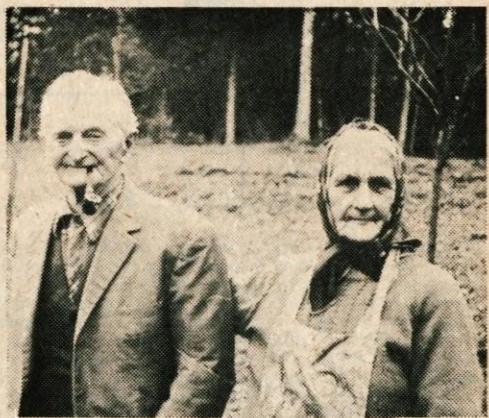
Ansambel Dobri znanci iz Ljubljane je med najpopularnejšimi skupinami domače zabavne glasbe v Sloveniji. Se do nedavnega so z njimi prepevale sestre Potočnik, dekleta, doma s Slatne pri Begunjah, zadnje čase pa sta se ansamblu pridružila Marjana Deržaj in Braco Koren. Veseli muzikantje veliko nastopajo po Sloveniji, bili pa so že tudi v več evropskih deželah in celo med našimi rojaki v daljni Kanadi.

Nina Spirova prihaja iz Makedonije. V tej republiki je znana kot odlična pevka narodnih pesmi, pri nas pa je bolj znana kot interpret zabavnih melodij. Zmagala je na mnogih popevkarskih festivalih.

»Jugoslavija poje« na Jesenicah

Karavana najbolj priljubljenih jugoslovanskih pevcev, ansamblov in mojstrov smeha pod nazivom »Jugoslavija poje« se bo v prihodnjih dneh ustavila tudi v Sloveniji. Skupina bo imela nastope v Ljubljani, Kopru in na Jesenicah. V vsakem od omenjenih krajev bosta po dva koncerta: ob 17. in 20. urici. Jeseničani in okoličani bodo v nedeljo, 8. decembra, lahko prisluhnili Silvani Armenulić, Nini Spirovi, Usniji Redžepovi, Slobodanu Laliću, Dragutinu Dobričaninu-Guti (prikljubjenemu S. Tajčiu iz TV humoristične serije Gledališče v hiši), Slavku Simiču, ansamblu Dobri znanci, ki se bo predstavil s pevčema Marjanom Deržaj in Bracom Korenom ter humoristom Marjanom Roblekom, in narodnemu orkestru RTV Beograd pod taktirko Slobodana Šešića. Nastope v Sloveniji je pripravil Slovenia koncert v sodelovanju z ZKPO mesta Ljubljane. — jg

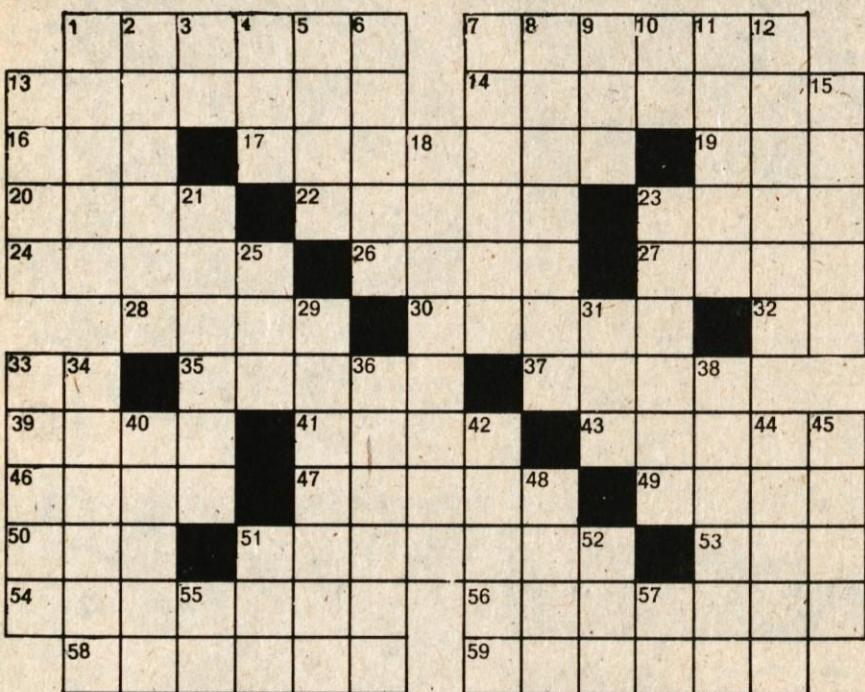

Konec novembra sta v dolenski vasici Bruna vas (domačini ji pravijo Brie) praznovala biserno poroko Marija in Anton Košir. Čeprav se je slovesen trenutek zgodil na Dolenjskem, je 60-letna skupna živiljenjska pot Marije in Antona zanimiva tudi za Gorenjce. Anton se je rodil v Gozdu, vendar ga je že pred prvo svetovno vojno zapustil. V Krškem se je zagledal v brhko kuharico Marijo. Leta 1914 sta se poročila. Hčerka in sin sta se jima rodila v zakonu. Vendar sin Julij visokega jubileja staršev ni dočakal. Borbi za osvobodenje domovine je žrtvoval živiljenje.

Bisernoporočenca sta kljub visoki starosti še pri močeh in zdravju. Letos sta obiskala tudi očetovo rojstno vas Gozd. Čeprav nista njena prebivalca, se veselita vsakega napredka, ki preprečuje, da partizanska vasica ne bi izumrla. K. C.

VOZILO ZA PLUŽENJE SNEGA — Vzdrževalci strojnih naprav v železniški kuričnici na Jesenicah Karel Paulus je skupaj s sinom Dragom predelal stari tovornjak »Džems« v vozilo za pluženje snega. V vozilo sta namestila motor odpisane »Matis«, nanj pa se lahko namesti plug ali rezkar. V dogovoru s krajevno skupnostjo Mojstrana bo Paulus odstranjeval sneg na Dovjem in v Mojstrani ter na cesti v Vrata. Pomagati pa je voljan tudi pri odstranjevanju snega v Kranjski gori ter v Planici. B. B.

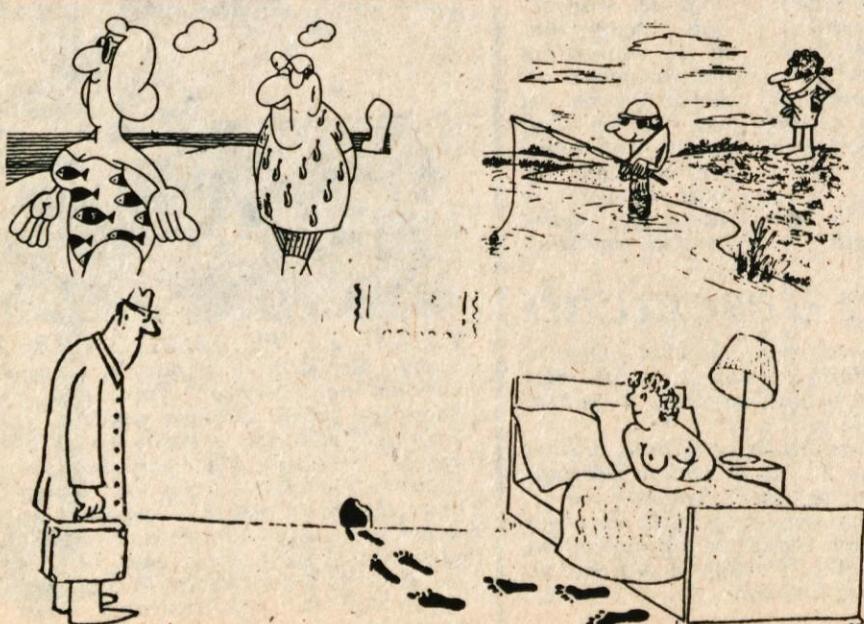
Vodoravno: 1. znamka nemškega avtomobila, 7. pasja pasma za lov na perjad in zajec, 13. kar ima moder človek, 14. športna igra z žogo, 16. grška boginja nesreče, 17. staro vino, 19. izraža opozorilo na to, kar se pojavi, opazi, glej; kar se da, daje, na, 20. poškodba, 22. prijetna dišava, 23. ime nizozemskega pomorščaka Tasmana, 24. složnost, 26. malik, 27. teža embalaže, 28. del pohištva, 30. tam, kjer se kaj zoži (npr. zemeljska, morska), 32. avtomobiliska oznaka za Zrenjanin, 33. avtomobiliska oznaka za Split, 35. drugi sovjetski kozmonaut German Stepanovič, 37. predmet pogovora, naloga, 39. stranski del telesa, med stegnenico in trupom, 41. ime skladatelja Adamiča, 43. ime slovenskega pesnika Golie, 46. operni spev (originalno), 47. srbsko moško ime, 49. roman E. Zolaja, 50. premik po zraku, 51. glavna ulica Dubrovnika, Placa, 53. kraj pod Storžičem blizu Tržiča, 54. v slovnični spremembni samoglasniku, 56. špansko žensko ime, 58. tir, ki ga opiše (nebesno) telo v svojem gibanju, 59. zbiranje podatkov, zbiranje mnenj.

Navpično: 1. celotni posnetek pri filmanju, 2. žlezna bula, 3. glavno mesto stare Babilonije, danes Mugajjar, 4. organ voha, 5. del obraza, 6. vzdevek politika in revolucionarja Đura Pucarja, 7. ime začetnika slovenske književnosti, 8. pohorski granit, 9. letovišče pri Opatiji, 10. del imena glavne vloge v »Madame Butterfly«, ...Co-San, 11. menjajica, sprememljivka, eden izmed najbolj preprostih enostaničnih organizmov, 12. potrdilo o prejemu izposojene stvari; naličje, zadnja stran kovanca, nasprotno averz, 13. »rdeč« planet, tudi rimski bog vojne, 15. nekdaj zelo razširjen srebrnik, 18. družina, rodbina, 21. agitacijsko propagandna igra, 23. nekdajni kozasti poveljnik, 25. naziv za tri nordijska božanstva, 29. poskus umora politične osebnosti, 31. stadion v Budimpesti, 33. nekdajna indijanska trofeja, 34. bikoborec, ki se bori peš, 36. slovenski slikar, realist, Nikolaj, 38. rudnina, ki so jo našli na Avali, 40. enota za volto meril, 42. veliko plovilo za prevoz potnikov in tovora na morju in drugih vodah, 44. osnovna količina, s katero primerjamo merjeno količino, 45. južnoameriška tovorna, kameli sorodna žival, brez grbe, 48. norveški pisatelj Olav (»Ljudje iz Juvike«), 51. kurirji, 52. nikalni prislov, naka, 55. avtomobiliska oznaka za Veliko Britanijo, 57. nikalnica.

Rešitev pošljite do torka, 10. dec., na naslov: Glas, Kranj, Moše Pijadeja 1, z oznako Nagradna križanka. Nagrade: 1.: 50 din, 2.: 40 din, 3.: 30 din

Rešitev nagradne križanke z dne 22. novembra: 1. lirika, 7. prevod, 13. Aretino, 15. Alabama, 16. vazal, 17. Bur, 19. biser, 20. Adi, 21. Alarodi, 24. ole, 25. Aja, 27. elisa, 28. Ava, 29. anoda, 31. areka, 33. Knin, 34. t, 35. Rila, 37. brest, 38. gon, 40. omelo, 42. Rac, 43. abonent, 46. cer, 47. AM, 48. bron, 49. laik, 51. NK, 52. dancing, 54. Arktika, 56. Aragon, 57. tarpan

Izrezbani reševalci: prejeli smo 120 rešitev. Izrezbani so bili: 1. nagrada (50 din) dobi ZDENKA MAČEFAT, 64000 Kranj, Staneta Rozmana 9; 2. nagrada (40 din) PAVLA VIDIC, 64000 Kranj, Tomšičeva 18/1; 3. nagrada (30 din) pa prejme LUDVIK GLAVAC, 64000 Kranj, Jamsa 19. Nagrade bomo poslali po pošti.

Film o Watergate

Znani ameriški igralec novega vala Dustin Hoffman namerava s prav tako znanim hollywoodskim igralcem Robertom Redfordom posneti film o aferi Watergate. Hoffman naj bi igral Karla Bernsteina, Redford pa Boba Woodwarda. To sta novinarja, ki sta odkrila in spremljala afero Watergate in sta jo tudi razkrila javnosti. Film naj bi nosil naslov Vsi predsednikov ljude.

Nova kongresna palača

V Pragi bodo zgradili novo kongresno palačo z veliko dvorano, v kateri bo prostora za 3000 ljudi, in manjšo s 1000 sedeži. Na terasi pred kongresnim poslopjem bodo postavili spomenik borcem proti fašizmu, v neposredni bližini pa hotel s 700 posteljami.

Dvorane bodo uporabljali za kongrese, pa tudi za različno kulturno umetniške in zabavne prireditve.

Petroviči v novem domu

Kdo se ne spominja simpatične in povsod prisotne tašče Snežane in nesrečnega Rodže ter Gledališča v hiši? Kot kaže bomo junake popularne beograjske nadaljevanke spet videli na televiziji. Sporočili so, da so v studijih beograjske televizije že posneli štiri od trinajstih novih epizod. Besedilo in scenarij je napisala Nada Vujić, profesorica iz Novega Sada.

In kaj bomo gledali? Družino Petrovičevih bomo videli v novem stanovanju. Ostali so v isti hiši, preselili pa so se dve nadstropji više. Kako so prišli do novega stanovanja in koliko so se zadolžili, da bi ga opremili in kako odplačujejo dolgove in urejajo družinski proračun, bodo povedali ob sobotnih večerih. Kdaj bo Gledališče v hiši spet na naših ekranih, pa TV Beograd še ni sporočila.

Veliko spominov in malo denarja

Ko so odprli oporoko umrlega italijanskega filmskega igralca in režisera Vittoria de Sice, je bilo znano, da je zapustil veliko spominov in malo denarja. Majhno stanovanje v Parizu in hiša v Rimu sta edina dediščina za soprogo in sinova. Poznavalci pravijo, da je moral De Sica v štiridesetih letih filmskega udejstvovanja zaslužiti najmanj 35 milijonov dinarjev. Kje je torej denar?

Nekoč je sam dejal, da je leta in leta preživel za zeleno mizo ob ruleti in kocki. Prav tako je do svoje smrti prodal tudi vse dragocenosti.

Ne spoštuje protokola

Čeprav je japonski protokol pred obiskom dvakrat obvestil Belo hišo, da je predpisana obleka za sestanek z japonskim cesarjem suknjič, črn telovnik, sivo zeleno kravata in progaste hlače, se je ameriški predsednik pokazal pred cesarjem v »grozničkih oblekih. Oblekel se je tako, kot bi šel na konjske dirke. Jopič iz biserno sivega jelenovega usnja in belo srajco s trdim ovratnikom. Da bi pa bila stvar še bolj »neokusna«, je nosil prekratke hlače, izpod katerih so kukale bele nogavice.

Edino opravičilo predstavnika za protokol: »Mogoče se je zmotil krojač!«

Mož je po delu za štiri ure zavil v gostilno in prišel domov precej okajen. Pričakoval je, da ga bo žena za to »nadurno delo« nahrulila. Žena pa nič. Spravil se je spat. Zjutraj ga je zbudila budilka. Čutil je, da je bilo nekam malo spanja. Ko je pogledal na uro, je videl, da ga je budilka zbudila štiri ure prej kot običajno. Poprašal je ženo, kaj naj to pomeni in ji očital, da mu brez potrebe krati spanje. Takole mu je odgovorila: »Ker si včeraj potreboval štiri ure iz podjetja do doma, sem sklepala, da po novem potrebuješ štiri ure tudi od doma do podjetja.«

Malica

Danes je ponedeljek. Vse je narobe. Tudi v šoli je tako. Učenci vstanejo po navadi z levo nogo in še znajo ne nič, ker so šli včeraj s starši na sprehod ali pa na obisk k prijatelju. Le redki so ostali doma pri knjigi. Večina jih zjutraj ne zajtrkuje, ker namesto, da bi si pripravili zajtrk, rajši poležijo še kakšno minuto v topli postelji.

Tako je bilo tudi danes in ravno tisto uro pred malico smo bili še posebno nemirni. Le redki so poslušali tovariščino razlago. Po želodcih nam je začelo kruliti. Vsi že gledamo na ure. Še pet minut in zvonilo bo. V glavah učencev se pojavlja vprašanje, kaj neki bo danes za malico. Po navadi je v ponedeljkih zdrob ali mlečni riž.

Mogoče pa bo topla juha? O, to je že bolje. Ali pa salama in kruh, mehek kruh, to je dobro! Končno zazvoni. Tovariščica še ni končala in nam še naprej razlaga, poleg tega pa še zahteva, naj za seboj pospravimo, kar smo popackali z vodenimi barvicami. Ko to storimo, se vsi naenkrat vsujemo iz razreda likovnega pouka na hodnik in tečemo v razred k angleškemu pouku, kjer bomo imeli malico. Reditelja prineseta skodelice in mlečni riž. Vsi vihamo nosove. Komaj pol razreda si je vzelo skodelice, po drugih želodcih pa bo krušilo toliko časa, dokler ne bodo prišli učenci domov in se doma najedli.

Breda Guzelj, 8. a r. osn. šole
Petra Kavčiča, Škofja Loka

Srečna sem bila

Nekateri učenci so še brezskrbno uživali zadnji mesec počitnic, zame pa je bil ta čas precej neprijeten. Imela sem namreč popravni izpit iz matematike in zemljepisa.

Noč pred izpiti je bila zame zelo nemirna in pa — prekratka. Zvečer sem se še pozno v noč učila, zjutraj pa sem bila spet navsezgodaj s knjigo v roki. Neprespana in potna sem stekla po stopnicah k umivalniku.

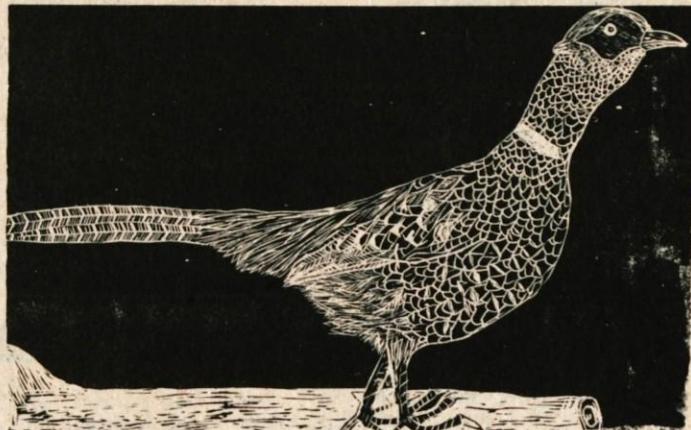
Ura je odbila že sedem, ko sem gonila kolo proti Cerkljam. Avla je bila že prazna, zato sem odšla kar v matematično učilnico, kjer sem imela zadnje in obenem tudi odločilne minute učenja. Kaj kmalu je bil razred poln takih in podobnih nerednežev kot sem bila jaz.

Kaj se je zgodilo potem, ne bi rada govorila, kajti nič rada se ne spominjam tega dogodka. Le to lahko rečem, da sem izpite srečno opravila in da sem se potem vsa nora zapodila proti domači vasi. Pri sosedovih me je čakala prijateljica Milenka in vpila: »Si srečno opravila?« »Ja, ja, sem!« sem odgovorila in se vsa srečna zapekljala k njej. »Čestitam!« mi je odvrnila in mi močno stisnila roko. V tem hipu se je prikazala na pragu še njena mama z besedami: »No, Anica, ali je šlo?« »Šlo, šlo!« sem dejala in se vsa srečna odpeljala domov svoje domače obvestiti o moji neizmerni sreči.

To je bil moj najsrečnejši dogodek, kar sem jih kdajkoli doživel. Bil je poplačan z lepim izletom na Veliko planino in pa s tem, da sem zdaj v zadnjem razredu skupaj s svojimi sošolci.

Anica Petek, 8. a r. osn. šole
Davorina Jenka, Cerklje,
iz glasila Odmevi izpod Krvavca

FAZAN, linorez —
Darko Uranič, 14 let,
osnovna šola Staneta
Žagarja, Kranj. — Tokrat smo se odločili, da
bi v tem mesecu nagradili najboljšo grafiko.
Učenci iz osnovne šole
Staneta Žagarja so
nam jih že poslali. Zdaj
pa se obračamo še na
druge navdušene risarje, da nam jih pošljete.

Uh, kako sem se bal

Med starimi štori posekanih dreves se je zaslišal šum. Zaprasketale so trhle veje in zašumelo je odpadlo listje. Uren skok in že se je skril za grmovjem. Kdo je to?

To sem jaz! Da se vam predstavim: sem zajček kratkoušček. Ušesa imam kratka zato, ker sta bila moja šibka točka. Lovec me je večkrat opazil s svojo okorno kroglo, ki je zaživila po zraku in mi odstrelila nekaj dlak na ušesu. Joj, kako me je skelelo! Pa so se mi ušesa le zmanjšala. Da vam povem, kako sem bil v strahu, ko je neki lovec strašil v našem gozdu. Bil je čokat lovec z zanesljivo puško, toda s slabim merilnim očesom. Videl je pet korakov bolj desno, zato je vedno gledal, da plen nameri pet korakov levo od njega. Pa je enkrat ravno mene zagledal. Tekel sem sem in tja, lovec pa je meril, kakor mu je natančno oko dopustilo. Zadel je le deblo, da so še zadnji listi padli na tla, tako moč so imele njegove krogle. Bil sem prestrašen kar se da. Živali so bile poskrite v svojih brlogih, le jaz revež sem bil v silnem strahu. Pa sem se nečesa domislil. Tekal sem okoli louca. Temu se je čisto zmešalo, da je potem sebe obstrelil. Vrtelo se mu je v glavi potem še celih osem dni. V tej svoji vrtoglavosti je bežal skozi gozd in se večkrat zaletel ob deblo kakega drevesa. Pod drevesom je obležal za celo uro. In ni se več prikazal v teh gozdovih. Baje je potem lovcom pravil o veščem in urnem zajcu, da je sam peklenček. To sem pa jaz.

Blaž Čipe, 5. a r. osn. šole
Simona Jenka, Kranj

»Saj sva čist' glih . . .«

Marjan iz šestega razreda je v tajništvu prinesel dve svoji fotografije, ki so jih potrebovali za avtobusno vozovnico. Tajnica ga je vprašala, zakaj je prinesel dve enaki, saj vendar potrebuje le eno. Toda Marjan je dejal, da je ona druga za brata Petra. »Toda saj sta obe enaki,« je dejala tajnica. »Saj sva čist' glih,« je odurnil Marjan, »pa sem dal kar svojo, ker se Peter ni šel fotografirat.«

Napoleon

Pri zgodovini nam je tovariš razlagal o Napoleonu. Vprašal nas je, če znamo to ime »spregati«. Nihče se ni oglasil, saj vendar vemo, da se imena ne spregajo. Zato nam je tovariš povedal to »spregatev«: na pole jaz, na pole ti, na pole on.

Peter Kavran, 7. a r. osn. šole
Davorina Jenka, Cerklje,
iz glasila Odmevi izpod Krvavca

Sprehod skozi čas

J utro. Sonce vzhaja. Modro nebo je videti kot neizmerna puščava, bel oblaček pa kot oaza sredi nje. Tedaj se zaslišijo glasovi harmonike. Roldila se je nova Jugoslavija ... S stenskega koledarja se zableščijo številke: 29. 11. 1943.

U mirati je bilo treba za to krasno jutro, boriti se in dokazati, da smo ga vredni.

G rom se je širil čez naše ozemlje, sovražnik je napadal. Strahoval je prebivalce, požigal domove, toda src naših ponosnih ljudi ni zlomil.

O poldan. Tu je svoboda, puške je bilo treba zamenjati za krampe in lopate. Čakali so porušeni domovi. Delovne akcije, žulji, veliko napora, pretečenega znoja, bodrečih pesmi in vojna je bila že zgodbina.

S vobodne roke delavnih ljudi so zgradile tovarne, odprle rudnike, trgovine, zdravstvene domove.

L epo je odslej v naši domovini biti mlad. Lepo je zlasti nam, otrokom svobode. Vsega imamo dovolj, vojne in lakote ne poznamo.

A vedno ne bomo otroci. Zrasli bomo v samoupravljanje.

V ečeri se. Pogled na naravo je že rahlo medel, toda pogled naših ljudi v bočnost je čist in jasen. Tudi jaz vidim obrise naše domovine v prihodnosti, jasno začrtane obrise svobode in sreče.

I n taki bodo ostali le, če bomo budni. Na vseh koncih naših meja zver še ni ukročena. Če ne bo ujedla z glavo, bo udarila z repom.

J im bomo kos, našim sovražnikom? Bomo, če bomo stopali po poti, ki jo je začrtal mož, čigar življenje je zakoračilo v deveto desetletje. Imenuje se TITO. Mi, Jugoslavani smo mu veliko dolžni. Ni zlata, ni darila ne denarja, s katerim bi ga poplačali za vse dobro, kar je storil v našo korist.

A čas se ne bo ustavil, čeprav se je dan prevesil v noč. Trda tema je. Zopet veselje. Na nebu se prižigajo v prečudovitih barvah ognjemeti. Nova Jugoslavija praznuje že 31. rojstni dan ... Tej noči pa bo spet sledilo čudovito jutro.

Zoran Jelovčan, 6. c r. osn. šole
Ivana Tavčarja, Gorenja vas

Friziranje doma

Ni treba zavistno z očmi spremljati ženske, ki ima vedno urejeno frizuro in pri tem misliti, da ima pač dovolj denarja za frizerja. Z malo spremnosti se lahko vsaka ženska frizira sama vse od strženja, trajne in navijanja las dalje, da barvanja niti ne omenjam. Seveda je treba imeti doma osnovne frizerske pripomočke, katerih nakup se že v kratkem času izplača. To so navijalke, tanka mrežica za lase in sušilec las. Za vse druge postopke pa je treba seveda imeti še drugačno opremo, vendar pa tudi pripomočki za trajno in barvanje niso dragi posebno takrat ne, če je v družini več ženskih glav, ki jih je treba frizirati.

Lase si peremo in navijamo navadno ob sobotah ali nedeljah, takrat ko si najlažje utrgamo kako urico zase. In prav zares potrebujemo za navadno umivanje in navijanje las le kako uro. Izberemo si dober šampon, odvisno je kakšne lase imamo, pogosto uporabljamo tudi regenerator in pa utrjevalec. Izbera teh preparatov je v drogerijah kar velika.

Lase pred pranjem razčešemo in zmočimo s toplo vodo. V dlan iztisnemo nekaj šampona in ga razdelimo po laseh. Drgnemo s prsti (ne z nohti) po lasišču in nato speremo ter postopek ponovimo. Lase nato temeljito splaknemo s toplo vodo, včasih dodamo še nekaj kisa. Zdaj naneseemo regenerator in ga pustimo na laseh nekaj minut, nato ga splaknemo. Lase osušimo s frotirko in jih navlažimo z utrjevalcem.

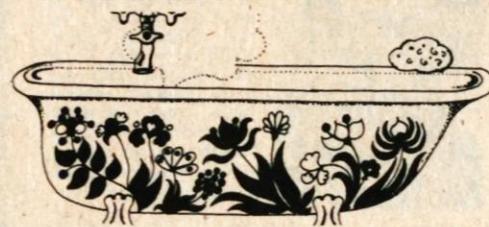
Zdaj je na vrsti navijanje. Lase počesemo z redkim glavnikom v željeno obliko. Za navijanje prav kratkih las uporabimo le po nekaj navijalk, ostale lase pritrdimo s ščipalkami ali pa las sploh ne navijamo, ampak prtičesko oblikujemo s sušilcem za lase ob neprestanem česanju v željeno smer. Pri tem si pomagamo tudi z okroglo krtačo, če želimo zavite prame.

Velike navijalke uporabimo, če hočemo imeti gladko prtičko. Za kodrasto pa seveda ustrezeno manjše navijalke. Navijamo vedno pri čelu nazaj oziroma vstran, nato ob straneh, na koncu pa zadaj in na temenu. Pramen las naj bo vedno tanek, lepo ga napremo in dvignemo navpično ali celo malo nazaj. Konice las gladko ovijemo okoli navijalke in pažimo, da se ne zmaknejo. Navijemo dokaj trdo. Če imamo spredaj pony, ga ne navijamo, ampak ga podložimo s svajlikom vate, da se zaoblji. Kodrke ob licih in na tilniku zavijemo v šestice in pritrdimo s ščipalkami. Čez navite lase razpnenmo tanko mrežico in vključimo sušilec las. Ko so lasje suhi, jih odvijemo in rahlo polakiramamo, še nato razčešemo v željeno obliko. Nikoli ne spimo v navijalkah. Ko peremo lase, očistimo vedno tudi glavnik in krtačo.

Jabolka so zdrava

Ste vedeli, da ima jabolko več kot 20 vrst mineralnih snovi in več vrst vitaminov? Vsebuje železo, ki izboljšuje kri, fosfati, ki jih je največ tik pod lupino, pa oskrbujejo živce in možgane. Veliko kalija v jabolku nam pomaga odvajati vodo iz telesa. Apnenec pa koristi kostem in zobem. Celuloza in pektin izboljšuje prebavo. Jabolka so zdrava še posebej za diabetike zaradi velikih količin sadnega sladkorja. Sto gramov jabolka vsebuje v poprečju okoli 50 kalorij. Zato so jabolka idealna hrana za ljudi, ki se bore s kilogrami. Ne nazadnje pa je koristna tudi sadna kislina, ker čisti ustno votlinu in zobe škodljivih bakterij. Lahko rečemo, da je jabolko »naravna krtačka«.

Če je vaša kopalnica pusta in brez barve, jo skušajte z barvami poživiti. Stara kopalna kad bo kot nova, če jo poslikate z živahno barvo. Ni ravno treba, da je vzorec cvetličen, kot je na tej risbi. Kad najprej pobarvamo z zunanje strani, da bo spet lepa in kot nova. Ko se barva posuši, narišemo s svinčnikom črte ali vzorec, ki smo si ga zamislili in ga nato pobarvamo z lakom.

Velikokrat se jezimo, kadar z žlico zajamemo tudi zrno popra ali nagejno žbice ali kako drugo začimbo, s katero smo odišavili jed. Da ne bi začimbe, potem ko smo izrabili njihove lastnosti, komu pokvarile dober tek, ravnajmo takole. Če se nam ne ljubi švati začimb v plateno vrečko in jih dodajati jedem, uporabimo raje kovinsko jajce, ki ga sicer uporabljamo za pripravo čaja. Kupimo ga v trgovini s posodo. Dišave bodo obogatile jed, mi pa ne bomo imeli težav z loviljenjem posameznih koščkov.

Palačinke s slanino

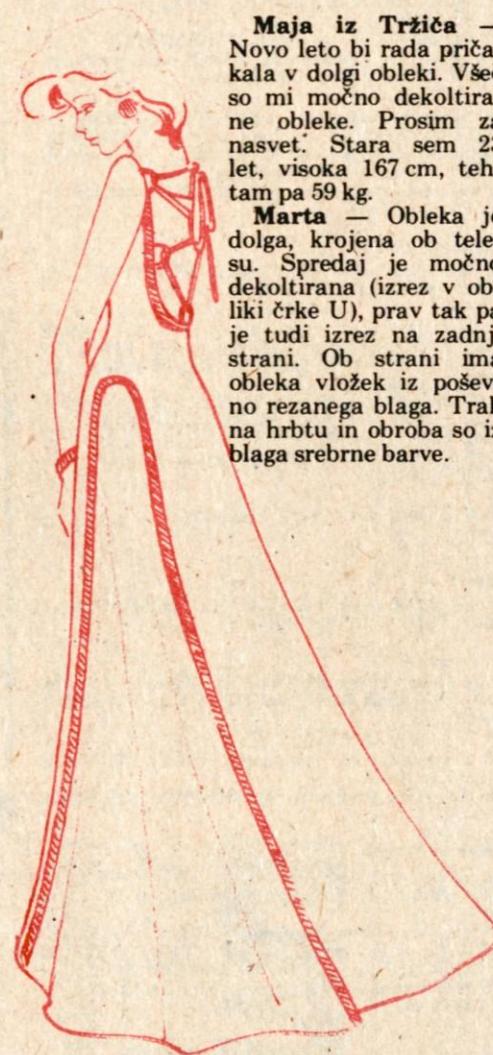
Potrebujemo: 4 jajca, sol, 4 žlice moke, pol litra mleka, 125 g mesnate slanine, olje, drobnjak.

Jajca umešamo z moko in mlekom, solimo in pustimo stati kakih 15 minut. Slanino zrežemo na kocke in pražimo v ponvi, da se izvire precej maščobe. Nato jo poberešmo iz ponve, odcedimo in primešamo testu. Maščobo, ki ji dodamo po potrebi še olje, pa uporabimo za peko palačink. Iz mase spečemo štiri palačinke. Potresemo jih z drobnjakom in ponudimo k zeleni solati.

marta odgovarja

Maja iz Tržiča — Novo leto bi rada pričakala v dolgi obleki. Všeč so mi močno dekolтирane obleke. Prosim za nasvet. Stara sem 23 let, visoka 167 cm, tehtam pa 59 kg.

Marta — Obleka je dolga, krojena ob telesu. Spredaj je močno dekoltrana (izrez v obliki črke U), prav tak pa je tudi izrez na zadnji strani. Ob strani ima obleka vložek iz poševno rezanega blaga. Trak na hrbtu in obroba so iz blaga srebrne barve.

kotiček za ljubitelje cvetja

Piše ing. Anka Bernard

Cvetoče veje pozimi

Kdo si ne želi tudi pozimi cvetja v stanovanju? Z nekaj vejami, ki jih silimo k cvetenju, si lahko v stanovanju pričaramo pravo pomlad. Silimo veje grmovja in drevja z močnim cvetnim nastavkom. Izbiramo le med rano cvetočimi drevninami. Za siljenje so primerne veje forsiti, japonske kutine, češnje, višnje, jablane, drena, črnega trna, mandlja, breskve, marelice, mandljevca, španskega bezga in še nekaterih drevnin.

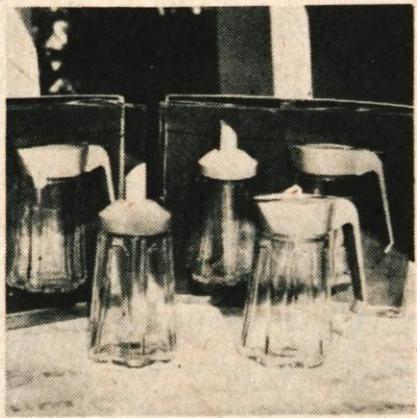
Forsitija zacvete že v 14 dneh, veje jablane pa potrebujejo okoli 20 dni do cvetenja. Če postavimo forsitijo takoj v vodo, bo do novega leta zacvetela.

Veje režemo izrazito poševno, da nastane velika površina rezi, prek katere veja lahko vpije veliko vode. Rez večkrat obnovimo, zato naj bodo veje precej dolge. Odrezane veje postavimo najprej v hladen prostor in še ko se popije napne, jih postavimo v ogrevan prostor. Voda naj bo vedno mlačna; tudi ko menjamo vodo v vazi, vedno dolijemo toplo vodo. Proti gnitju vej vržemo v vodo nekaj koščkov lesnega oglja. Siljenim vejam močno škoduje suh zrak in prevelika toplota, zato jih ne postavimo na sončno okensko polico, v bližino peči ali radiatorjev. Večkrat jih tudi orosimo z mlačno vodo. Ko se cvetno popje odpre, ga postavimo na okno in po možnosti v hladnejši prostor, da se cvetje dlje časa obdrži.

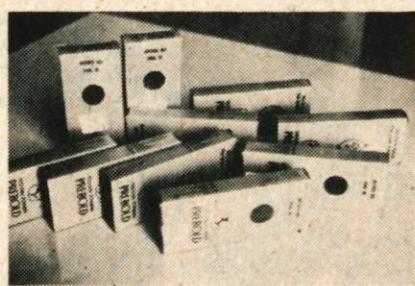
Čeprav modni kreatorji že nekaj časa napovedujejo spet tanke podplate, pa ženski svet in z njim seveda tudi čevljarska industrija le vztraja pri debelem platoju in pravijo, da bo prevladoval tudi prihodnje leto. Tokrat vam predstavljamo Pekov jezenski ženski model MARINA; izdelan je v črni in rjavi barvi v kombinaciji usnja in semišja, dobi se pa v vseh PEKÖVIH prodajalnah.

Cena: 349 din

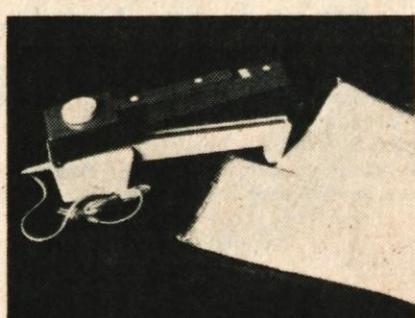
Sicer je videti malo »hotelsko«, je pa pravno tudi za doma: posoda za sladkor in smetano v kombinaciji stekla in zlato rumene plastike. V Murkinem ELGU v Lesach jih prodajajo.

Cena: 51,45 din za oboje

Na KOKRINEM nogavičarskem oddelku v GLOBUSU prodajajo hlačne nogavice tekištine tovarne Prebold z napako. Izbirate lahko med modeloma amor in karneval.

Cena: 10,30 in 10,50 din

Če imate zamrzovalno skrinjo in veliko vlagate v polletičen vrečke, vam bo delo dokaj oljaljal električni aparat za lepljenje vrečk. Opremljen je s termostatom. Iz nemškega uvoza je, dobi se pa pri škofovski NAMI.

Cena: 350 din

POMENKI O PREDOSLJAH IN DRUGIH VASEH TAM NAOKROG

(Bobovek, Britof, Ilovka, Kokrica, Mlaka, Orehovlje, Srakovlje, Suha in Tatinec)

Egg
Brdo

Grad Brdo v Valvasorjevem času — t.j. okoli l. 1679.

(4. zapis)

Sprva je imel Jurij pl. Egkh gospoščino Novi grad nad Preddvorom (skupaj s Turnom). Visoka lega, odročen kraj, dotrajanost zidovja — skratka Novi grad ni bil več primeren za bivanje že razneženih graščakov (stari roparski vitezi so bili iz trše snovi!) — zato je Jurij pl. Egkh pričel l. 1502 graditi nov grad v ravnnini (ali na brdecu, na vzpetini?) pri Predosljah. Stavbo so gradili laški zidarji po zamisli arhitekta francoske šole — to je poslopje v četverokotu, z arkadnim dvoriščem na sredi in s prizidanimi stolpi na vseh štirih vogalih.

Valvasorjeva podoba kaže nadstropno stavbo, le eden od stolpov ima dve nadstropji. Poznejša risba (prejšnje stoletje, slikar K. Grefe) pa kaže oba sprednjega vogalna stolpa dvonadstropna. Nad vhodom, ki je bil tedaj v vzhodni fasadi, je pri Valvasorju postavljen baročni stolp. — Omeniti je še treba, da je bila včasih v sklopu gradu tudi kapelica sv. Mihaela s pravico običajnega bogoslužja.

So pa brdski gospodje imeli tudi od cesarja podeljeno pravico nižjega sodstva — toda le v območju enega streljaja. Pač zelo nedoločljiva meja — saj je puškin domet vendar odvisen od kvalitete smodnika in od konstrukcije puške!

Grad Brdo so sicer gradili laški zidarji, toda podložni kmetje iz bližnjih vasi so morali pod prisilo (včasih se ji je reklo: valptov bič) pomagati zidarjem, jim donašati opoko in kamnenje, lastniki konj in vozov pa so morali dovažati les, pesek in drug gradbeni material.

Resda so se dnevi pri tem deku šteli kmetom v redno tlako — toda njihova polja so bila za to leto zanemarjena. Veljala pa je obveznost gradbene tlake toliko časa, dokler ne bo grad dozidan. Potem pa so ljudje hiteli, da bi bilo prej konec ...

Po neuspelem kmečkem puntu l. 1515 je bilo tlačanom spet težje. Fevdalci so povečali podložniške dajatve. Nekateri župani so se sicer uprli novim bremenom, a zaman. Uporne župane (Blaža Šenka s Suhe, Jakoba Stareta iz Prebačevega in druge) so dali graščaki kratkomalo zapreti.

SPOR ZARADI VODE

Kako samopašna je bila nekoč grajska gospoda, je prav pri Brdu postalno očitno. Zaradi lepšega videza (zaradi kopanja verjetno ne!) pocesti in tudi zato,

da bi bile ribe vedno pri roki, je že graditelj graščine dal napraviti troje umetnih jezer — ribnikov v neposredni bližini.

Zato pa je Jurij pl. Egkh potreboval za jezera dotok sveže vode. Sicer je res, da je bil vanje napeljan že potoček Vršek, toda to je bilo premalo. Zato si je graščak sam vzel pravico in povezal z dotoki v ribnike še del Belice. S tem pa je prizadel kmečke mline in žage — vzet jim je bil velik del vodne moči. Tako, da je bilo včasih vode le še za napajanje živine. No, potem pa so se zaradi vode prepireale še vasi med seboj — Predosle in Suha na eni strani, na drugi pa Tatinec in Srakovlje. Grajski gospod je prepričal odločil tako, da je bilo v prid vzhodnim vasm, torej tudi Predosljam, kjer sta se vendar morala vrteći grajski mlin in žaga! Nekaj pa sta vasi Suha in Srakovlje le dosegli. V listini je zapisano: Ako pa bi postala Belica zaradi suše manjša kakor človeška glava (kako je s to mero, tudi ni natanko povedano). Sklepam, da gre za dotok, ki v premeru meri kakih 15 cm, torej kot otroška glava), so morale vodne naprave v vaseh na vzhodu stati, vodo Belice pa so smeli uporabljati le kmetje v Srakovljah in Suhi za napajanje živine.

Zaradi preusmerjanja Belice, ki so si jo Predosle, predvsem pa grad Brdo, vedno bolj lastile, so v teku stoletij водне naprave na Kokrici, Ilovki in Rupi zmerom bolj hirale. In naposled kar vse po vrsti utihnilo ...

Te stvari o vodi mi je prav tako razlagal še poslednji — zdaj že pokojni — Kračmanov mlinar na Srednji Beli.

BRDO IN LUTERANI

Ko je l. 1565 umrl kranjski predikant Gašper Rokavec, mu je bilo brž treba določiti naslednika, luteranskega pastorja.

Za to službo se je videl za najbolj primernega Jernej Knafelj. Saj je živel v Kranju že od l. 1563, ko je kot Trubarjev privrženec moral zapustiti Ljubljano. Knafelj si je v Kranju kupil hišo in se kot vdovec drugič oženil. Po šegi onih časov pa si je pridobil tudi nekaj obdelovalne zemlje v mestni okolici, da je mogel preživljati še družino.

Značilno zanj kot gorečega luterana je bilo že prvo dejanje po nakupu hiše. Nad vhodna vrata je dal vzidati kamenito ploščo z vklesanim napisom (v staronemščini): **Hie Bärtl Khnäffl Praedican Mein Stergh sthet in Gottes Handt** (prevedeno: Tukaj Jernej Knafelj predikant, moja moč je v božjih rokah).

Č. Z.

V sodelovanju s Prešernovo družbo objavljamo v nadaljevanjih kriminalko Claudea Avelina Macje oko. Delo je izšlo v zbirki Ljudska knjiga, ki jo izdaja založba Prešernova družba.

»Help?«

Jean Marc ne razume. In ponovi izpod svojega šala:

»Help?«

»Ya,« pravi voznik s strašnim ameriškim naglasom. »Ali niste zavpili help?«

In oštine Jeana Marca z zelo črnimi, z zelo bleščečimi, čisto nič ameriškimi, rajši italijanskimi, napolitanskimi očmi, z zelo zelo vprašajočimi očmi, s strašnimi očmi. Jean Marc mrzlično pojasnjuje:

»Ne, gospod, ne vem, kaj to pomeni, zavpil sem hej, samo hej. Mislim sem, da je vaš avto taksi, oprostite mi, tako dolgo že čakam...«

Glas mu drhti. Voznik se glasno zasmeje:

»Ah, kako smešno! Hej! Meni pa se je zdelo, da slišim help. To pomeni po angleško na pomoč! Na pomoč!« — Spet se zasmeje: »Pomagajte mi!«

Jean Marc ne vzdrži več.

»Seveda, gospod, tako!« Help, da, res je smešno. Na svidente, gospod, lepa hvala.«

Voznik se neha smejeti in opazuje kovčka.

»Odhajate na potovanje? Na vlak?«

Jean Marc spet lahko govori:

»Na potovanje, če hočete, gospod, toda priti moram do vlaka. Da, da, odhajam iz Pariza. Oh, nè za dolgo, domov grem, k družini. In prav zdaj sem zbolel, v prsih me zbada. V tem dežju in s to prtljago nimam niti moči, da bi prišel do metra...«

Američan ga spet pogleda. Oči se mu še zmeraj tako blešijo, še vedno so tako vprašajoče, a rekli bi, da niso več tako strašne. Jean Marc naposled ugotovi, da je voznik sam v avtu.

CLAUDE AVELINE

MAČJE OKO

»Morda vam le lahko pomagam? Kam ste namenjeni?«

»Ne daleč, dva koraka od tod, na trg Saint-Germain-des-Prés.«

»Mislim železniško postajo. Na katero postajo?«

Jean Marc pravi z glasom igralca, ki stavi vso svojo srečo na eno samo številko:

»Lyon. Lyonska postaja. V Lyon grem.«

»O, to je moja smer! Ne Lyon, Lyonska postaja! Bravo!«

Tako odpre vrata, in ne da bi se presedel, pomoli levo roko proti kovčkom. Jean Marc skoraj ne more verjeti, da je res.

»Mislite resno, gospod? Preveč ste ljubezni...«

»Dajmo, brez pomislekov, brez zadrege! Dajte mi prtljago, spravil jo bom za zadnje sedeže.«

»Zares?« ponovi Jean Marc.

In že dvigne težji kovček, ki ga Američan brez napora zavilči nazaj. Nato še drugega.

»Zdaj pa pojrite okoli avtomobila in sedite poleg mene,« de neznanec.

Odpre in zapre druga vrata. Jean Marc se naglo usede. Američan komaj slišno zadovoljno zavzdihne in pravi:

»Pripravljeni?«

Voz poskoči. Po strehi škreblja dež.

3

Med ciljenjem zavor zavije vozilo na desno stran ulice du Four, takoj nato pa v ulico de Rennes; Američan divje vozi. Jean Marcu zdrsnejo roke pod stegna, oprime se sedeža in sprva ga enakomerna naglica brisalcev na šipah hipnotizira. Svetloba žarometov pada za hip na cestno križišče, toda nihče ne bi mogel pravočasno zavreti na tako mokri cesti. Kdo je ta človek? Jean Marc bežno ošine profil, ki je zdaj brez smehljaja. Rekel bi, da igralec, ena tistih zvezd pri štiridesetih, ki igrajo ljubimce zelo mladih deklev in si jih náposled osvojijo.

Avto brez vsakršne previdnosti prevozi trg Saint-Germain-des-Prés. Jean Marc si dovoli vprašanje:

»Ne bi rajši zapeljali po bulvarju, na desno?«

Neznanec poskoči.

»Kako?« — Zasmeji se. »Obrežje Sene je veliko lepše, celo v tem smrdljivem vremenu.«

Vozilo utone v ulico Bonaparte. V nekaj trenutkih je na obali.

»Bolečine v prsih: tuberculosis?« vpraša nenadoma.

Jean Marc se zdrzne, zrahla šal in zakašlja.

»Iz srca upam, da ne. Bronhitis, nič hujšega.«

»Kljub temu slabu,« meni Američan. »In lyonsko podnebje ni nič boljše.«

Kašelj se spremeni v hropenje. Jean Marc lovi sapo in pravi:

»Samo tja grem in nazaj. Družino bom obvestil o svoji poroki...«

Glas se mu prelomi. Američan se znova zasmeje. Suho, trdo. V resnici je videti, kot da se posmehuje.

»Oh, poroka! Družina! Priden fant! Dober sin! Dober meščan! In še ta vaš prijetni lyonski naglas!«

Že sta na trgu Saint-Michel. Notre-Dame je v dežju videti kot prikazén. Jean Marc pride počasi do sape. Znova oštine neznančev profil in tvega vprašanje:

»Če ne bi govorili s takšnim poudarkom, gospod, vas ne bi nikoli imel za Američana. Videti ste, kot bi bili od tod. In ta avto...«

Profil odvrne:

»Ho, najamem ga brez šoferja, za tujca je to kot nalašč: najameš ga in pustiš, kadar te je volja. V Franciji zmeraj storm takto. Odlično vozilo! In moj obraz je tak, da bi bil lahko od tod, res je, pa nisem. Italy.«

»Iz Neaplja?«

»Videti Neapelj in umreti! Skoraj. Iz Neaplja, zares! Skoraj!«

Avtomobil še zmeraj drvi s peklensko naglico. Nenadoma zahrope. Američan se namršči.

»Kaj je?«

Znova, pa še enkrat. Zadnjič, usodno. Slišati je, kot da trušč motorja požira dež, ta pa zmagoslavno bobna po karoseriji. Američan se grdo namrdne.

»Morda vozilo ni tako dobro, tokrat... Se spoznate na motorje?«

»Cisto nič,« odvrne Jean Marc. »Strahota, obupan sem. Sploh ne.«

Američan ne pokaže vznemirjenosti.

»Jaz jih poznam odlično. Zmeraj popravljam sam. In ustavila sva se pod drevesom. Brez listja, pomlad je strašna, no, ni važno. Drevo je drevo!«

Iz škatle ob volanu vzame električno svetilko, jo prižge, ugasne in pomoli Jeanu Marcu.

»Odlično, ven greva, poiskal bom okvaro, vi pa mi boste svetili in držali plašč, da se ne bo kaj zmočilo. Mislim, da je vplinjal.«

V trenutku, ko odpreta vrata, jima plane v obraz veter, ki burka Seno, jima vrže dež v obraz, sika, lomi veje in se vrtinči okoli dimnikov. Jean Marc osvetli uro: dvajset do enajstih. Američan krikne, da bi preglasil veter:

»Greste?«

Z angleškim ključem v rokah razgrne plašč in potegne glavo med ramena. Motor ima srečo: veter udarja iz nasprotne smeri. Kakšen pa je obraz Jeana Marca! In s polnimi rokami se ne moreš zavarovati! Američan zavpije iz drobovja avta:

»Kdaj odpelje vlak?«

»Ob pol dvanajstih, gospod... ob enajstih trideset...«

»Prav, dovolj časa imava! Želim samo, da se neerezete pljučnice!«

Za hip premolkne, elementi ne.

»Vplinjač je odvit. Dajte plašč malce više, hvala.«

Jean Marc ga sliši, kako sope.

»Zdaj bom poskusil. Ne ganite se.«

Ko Američan obrne volan, se Jean Marc kljub temu zgane. Spusti plašč, si osuši lica in odslej ponuja vetru le še eno lice, medtem pa skrbno opazuje nabrežje. Vse prazno, kamor sega pogled. Avtomobili, ki drvijo mimo, ne spremenijo ničesar, ravnodušni so kot letala nekje dva tisoč metrov visoko.

Medtem je Američan potegnil za zaganjač, prvič bliskovito, drugič počasneje, tretjič zelo počasi. Kako čuden je ta mehanični zvok med glasovi razbesnene narave... Jean Marc se približa odprtим vratom. Nestrpno vpraša:

»Gotovo se vzpostavili stik?«

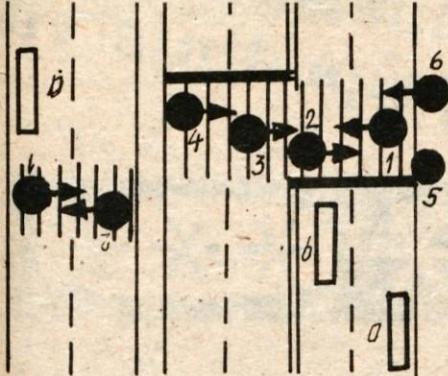
Ta človek se očitno vsemu posmehuje.

»Pa saj se spoznate na avtomobile, dragec! Želo skrivnostni ste, se vam ne zdijo? Of course, seveda sem vzpostavil stik. Nekaj drugega bo... Svečke?«

V letu 1975 bo Prešernova družba izdala za svoje naročnike naslednje knjige iz redne letne zbirke: Prešernov kolendar 1976, roman Bena Zupančiča Plat zvona, roman Milene Mohorič Hiša umirajočih, mladinsko povest Frana Milčinskega Ptički brez gnezda, priročnik Higiena in kozmetika. Zbirka bodo člani prejeli broširano za 70 din, vezano (kolendar bo broširan) pa za 100 din. Člani, ki bodo imeli plačano članarinu do 30. junija, bodo prejeli še knjigo Miška Kranjca Povest o dobrih ljudeh. Vse knjige iz te zbirke bodo prejeli člani hrkati v mesecu novembru 1975.

Vpišite se v Prešernovo družbo pri vašem zaupniku ali pa načravnost na naslov: Prešernova družba, 61000 Ljubljana, Opekarska-Borščeva 27.

Avtomobilist in pešec

Slika 1

Slika 2

Slika 3

Slika 4

Na cesti pogostokrat vidimo situacije, ko voznik motornega vozila vozi naprej, ne da bi se oziral na pešca na cesti in na njegovo prednost. Nekateri vozniki bolj pazijo na nasprotno vozeče automobile kot na recimo kolesarje, mopediste in pešce. Na vse načine bi morali vplivati na naše voznike, da bi svojo pozornost na cesti enakomerno razdelili na vse udeležence v prometu. Poglejmo nekaj primerov, kako mora ravnati voznik motornega vozila v odnosu do pešca.

Če je pešec na prehodu za pešce, ga voznik ne sme ovirati. Kaj pomeni po prometnem zakonu ovirati pešca? To pomeni, da se pešec zaradi voznika ustavlja na prehodu, da se umika nazaj ali da steče naprej čez prehod. Poglejmo sliko št. 1. Če je pešec v položaju 1 in 2, se mora avtomobil pred prehodom ustaviti. Slika št. 2 predstavlja cesto s širokim voziščem — štiripasovnico. Če je pešec v položaju 1, je očitno, da mora voznik ustaviti pred prehodom. Če je pešec v položaju 2, mora ustaviti voznik (b), vendar pa mora zaradi tega ustaviti tudi voznik (a). Če je pešec v položaju 3 in če bo ustavil voznik (b), mora ustaviti tudi voznik (a) ne glede na to, ali vidi pešca ali ne. Pešca v položaju 4 pa na tako širokem vozišču ne čaka ne voznik (a) ne voznik (b), ker pešca pri prečkanju ne bo nobeden oviral. Če je pešec na pločniku (5), mora voznik predvideti, kaj bo pešec storil. Če pešec stoji in gleda naš avtomobil, bomo vožnjo nadaljevali, vendar previdno in z manjšo hitrostjo. Če je pešec na pločniku (6) in teče proti prehodu, mora voznik znatno zmanjšati hitrost in pred prehodom ustaviti. Voznik mora pričakovati, da bo pešec, ki se mu očitno nekam mudi, na cesti nepreviden.

Če pešec stoji na cesti ali prečka cesto zunaj prehoda za pešce (slika št. 3) v položaju 1 in 2, pa vozniku ni treba dajati pešcu prednosti, vendar pa mora paziti, da pešca ne povzroči. Če pa je na cesti otrok ali starejša oseba, mora voznik v takem primeru ravnati približno tako, kot če je pešec na prehodu za pešce.

Gostilna
PRI JAKU
Križe

Vabimo vas na
veselo
silvestrovjanje

Novoletni menu 145 din
Rezervacije sprejemamo
osebno in po tel. št. 50-394.

Komisija za razpis in odbor za medsebojna razmerja delavcev

Zavoda za požarno, reševalno in tehnično službo

Kranj, Oldhamska c. 4

razpisujeta naslednja prosta delovna mesta:

1. vodje gasilske reševalne službe
2. šoferja C kategorije
3. šoferja D kategorije
4. 3 gasilcev
5. 2 telefonistov
6. kurjača

Pogoji:

1. kandidat mora izpolnjevati splošne pogoje določene z zakoni, samoupravnimi sporazumi in družbenimi dogovori; imeti mora višjo izobrazbo gasilske ali tehnične smeri s 5 let prakse ali srednjo izobrazbo gasilske ali tehnične smeri z 8 let prakse na ustrezočih delovnih mestih;
2. kandidat mora imeti izpit za voznika C kategorije;
3. kandidat mora imeti izpit za voznika D kategorije;
4. in 5. kandidat mora imeti kvalifikacijo katerenkoli stroke;
6. nekvalificiran delavec

Pismene ponudbe pošljite na gornji naslov do vključno 15. decembra 1974. Nastop službe takoj ali po dogovoru. Osebni dohodek po samoupravnem sporazumu. Na ovojnico za zaporedno številko 1 napišite »RAZPIS«.

CENTER ZA SOCIALNO DELO KRANJ

razpisuje prosto delovno mesto

psiologa

(za nedoločen čas)

Kandidat mora izpolnjevati poleg splošnih in posebnih pogojev določenih z zakonom, samoupravnimi sporazumi in družbenimi dogovori še:

1. da ima visoko strokovno izobrazbo — dokončano II. stopnjo filozofske fakultete — oddelek za psihologijo ali
2. da ima višjo strokovno izobrazbo ustrezne stroke in najmanj 7 let delovnih izkušenj na enakem delovnem mestu.

Kandidati naj pošljejo piseme ponudbe na Center za socialno delo s prilogami o izobrazbi in eventualnih delovnih izkušnjah v 15 dneh od objave v časopisu.

Velja Kocić

Zdravstvena vzgoja za sedanji čas

Med redne dejavnosti Rdečega križa sodi tudi zdravstveno prosvetljevanje prebivalstva. Pri občinskem odboru rdečega križa Kranj že dlje časa deluje komisija za zdravstveno prosveto in vzgojo. Le-ta je odgovorna za organizacijo zdravstvenih predavanj. Vsako leto pripravijo seznam predavanj, kjer jih pošljejo krajevnim odborom rdečega križa v občini. Ti se potem odločajo za posamezne teme, želje pa sporočajo komisiji.

»Zadnje čase opažamo«, pravi predsednica komisije dr. Marija Šimenkova, »da je teh predavanj nekaj manj in tudi obiska ni toliko kot bi lahko pričakovali. Seveda nikakor ne moremo pričakovati, da bi bila ta predavanja tako obiskana kot so bila v petdesetih letih, saj so zdaj zdravstveno prosvetljevanje prebivalstva prevzela tudi druge institucije kot so televizija, radio, časopisi. Vendar pa moram reči, da potreb po prosvetljevanju te vrste ni nič manj kot pred desetimi ali dvajsetimi leti. Ljudje hčajo pač vedeti vse o novih boleznih sedanjega časa, ki nas vse bolj ogrožajo, čeprav so po mitem prav tako koristna in še kako potrebna predavanja o higieni in o boleznih, ki nastajajo prav zaradi pomanjkljive higiene. Na Gorenjskem na primer so že nekaj časa dokaj aktualna predavanja o črevesnih naležljivih boleznih. Teh bolezni, ki nikakor ne sodijo v naš moderni svet, za katerega smo sicer prepričani, da je na dokaj visoki ravni higiene, je pri nas kar precej.«

Komisiji za zdravstveno prosveto pri občinskem odboru RK Kranj je na »razpolago« približno 10 stalnih predavateljev večinoma zdravnikov in medicinskih sester, seveda pa za posamezna področja, za katera se ponekod zanimajo, uspejo dobiti strokovnjaka od koderkoli. Seveda pa vsako predavanje navadno

spremlja tudi film, diafilm, ali vsaj flanelogram. Zaloga tega materiala je dokaj velika, izbor pa vedno dopolnjujejo z novimi filmi.

»Letošnjo zimo bomo imeli verjetno kar precej predavanj po krajevnih odborih rdečega križa,« pravi dr. Šimenkova. »Običajno je namreč, da občne zbrane rdečega križa, ki bodo letos po vseh krajevnih odborih, spremlja tudi zanimivo zdravstveno predavanje. Tako bodo letos in v začetku drugega leta predavanja tudi povsod tam, kjer so morda na to obliko kar malo pozabili.«

Seveda pa krajevni odbori RK niso edino področje dela komisije za zdravstveno prosveto. Zdravstveno prosvetljevanje je tudi del vzgoje na osnovnih šolah in na srednjih šolah, zato le-te večkrat iščejo pomoč predvsem v primerem gradiv za posamezne teme pri RK, na voljo pa so seveda tudi predavatelji strokovnjaki za posamezna področja. Prav sedaj v komisiji razmišljajo, kako nazevati stike tudi z delovnimi organizacijami. Predavanja bi morda ne bila tako uspešna zaradi objektivnih ovir, zato se bodo verjetno povezali z uredništvi tovarniških časopisov, ki naj bi objavljali sestavke o najrazličnejših temah s področja zdravstvene vzgoje.

L. M.

Pri urejanju doma TVD Partizan v Ljubnem je letos blizu 90 mladincev opravilo prek 1200 prostovoljnih delovnih ur. Strokovna dela so potekala pod vodstvom Slavka Žiberta, Zdravka Knifca in Franca Zupančiča. Na sliki (v sredini): Zdravko Knific, predsednik TVD Partizan Ljubno. — Foto: F. Cvenkel.

Nov dom za praznik

Maja letos je v Ljubnem zaživelno telesnovzgojno društvo. Prva naloga, ki so si jo zadali, je bila, postaviti si svoj dom. Ob podpori krajevne organizacije socialistične zveze in mladinske organizacije so se mladi lotili prostovoljnega dela in začeli obnavljati in urejati stavbo, v kateri je bilo prej skladisče Kemične tovarne Podnart. 87 mladincov in mladink je opravilo 1240 prostovoljnih delovnih ur. Strokovna dela sta financirali temeljni telesno kulturni skupnost Radovljica in krajevna skupnost Ljubno. V nekaj mesecih so pri domu uredili kanalizacijo, nadeli greznicico, sanitarije, vodovodno napeljavjo, izolirali stene in polnilo nov pod v veliki dvorani. Na večer pred praznikom republike je bila v obnovljenem domu že proslava, ki so se je udeležili številni domaćini in predstavniki krajevnih družbenopolitičnih organizacij. V programu so nastopili pionirji in mladinci, z ubranih pesmimi pa se je prvič predstavil pred nedavnim ustanovljeni mladinski pevski zbor, ki ga vodi Marjan Eržen. Predsednik krajevne organizacije socialistične zveze Valentin Švegelj je organizatorjem in mentorjem pri gradnji doma Slavku Žibertu, Zdravku Knificu in Francu Zupančiču ob tej prilici podelil spominske plakete. Predsednik TVD Partizan pa je izročil 11 najzaslužnejšim mladincem in mladinkam, ki so opravili nad 50 prostovoljnih delovnih ur, udarniške značke in pismena priznanja. Pohvali pa je tudi vse druge mladince, ki so se udeleževali akcij in pozval občane, da bi tudi prihodnje leto s podobno akcijo dokončno uredili dom TVD Partizan v Ljubnem.

C. F. — F. D.

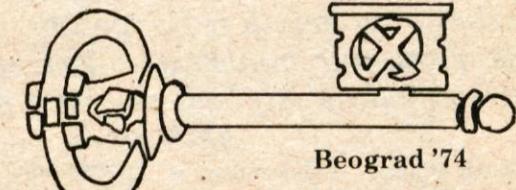
CENTRAL
GOSTINSKO IN TRGOVSKO PODJETJE · KRAJN

Vsak dan sveže pečeni piščanci, svinjska pečenka, francoska solata, liptaver sir, suhe domače klobase, klobase v zaseki in druge dobrote dobite v delikatesnem delu samopostrežne trgovine Delikatesa Kranj.

Samo v trgovini Delikatesa v Kranju dobite vse vrste kave vseh priznanih proizvajalcev.

Praznovati je lepo, če bi ne bilo toliko dela s pripravami: narezke, slaščice, pihače in vse, kar boste potrebovali, dobite v trgovini Delikatesa v Kranju

SLOVENIJALES
ALPLES
INDUSTRIJA POHIŠTVA
64228
ŽELEZNIKI

Beograd '74

OBIŠČITE RAZSTAVO POHIŠTVA

sistem Triglav — dobitnik zlate ključa Beograd '74

pohištvo za kopalcice — dobitnik diplome Beograd '74

Razstava bo odprta od 10. do 28. decembra
od 9. do 18. ure ob delavnikih
in od 9. do 14. ure ob sobotah in nedeljah
v prodajalni ALPLES v Železnikih

NAGRAJENO POHIŠTVO TRIGLAV JE ŽE V PRODAJI

Skrinja je najboljša sosedja

Tisto nedeljo dopoldne, ko so pri »MESO« Kamnik prodajali meso na veliko in se je v majhni jedilnici podjetja gnetlo gospodinj in gospodarjev in je Ela Kovačičeva takoli vedela povedati o zamrzovanju, da sploh nisi mogel do nje, je stal tam v ozadju. Toda, ko so omenili gobe, je bil v trenutku spredaj.

»Pššš,« miri par gospodinj, ki so še vedno pri barjenju krvavic.

Tale bo pravi, si mislim in ko je bilo najhujše mimo, ga povprašam, kaj misli o zamrzovalni skrinji.

»Leto in pol jo imamo in zelo smo zadovoljni z njo.«

»Kaj pa največ vlagate?«

»Meso, zelenjavno in gobe.«

»Pa imate kaj svojega vrta?«

»Ne, prav nič. Stanujemo v bloku. Le živila kupujemo takrat, ko jih je največ na trgu in ko so najcenejša. No, gobe pa sam nabiram. Okrog dva set kilogramov sem jih letos vložil. Saj bi se za skrinjo odločil že prej, pa je v teh stanovanjih prav nerodno, ko je nimaš kam postaviti. Jaz sem problem rešil tako, da sem

malo predelal shrambo, toda na žalost je šla notri le najmanjša, 200-litrska skrinja. Že razmišljjam, da bi veliko, 380-litrsko postavil v klet. Prijatelj je storil tako in električarji so mu potegnili elektriko dol, tako da gre na njegov stanovanjski stavec.

Meni sicer zelo prav pride, da jo imam v shrambi, ker je tako bolj pri roki, ni pa najboljše, ker je v stanovanju toplo. In pa, kot sem že rekel, premajhna je postala. Ni bilo prostora za jagode, borovnice, češnje, pa tudi gotovih jedi nimamo kam dati, čeprav bi nam, ki smo zaposleni, res prav prišla. Cisto prav ima Kovačičeva, ko pravi, koliko se prihrani na primer pri golažu, če ga skuša vsaj za štirikrat skupaj. Če računaš za en obrok uro in pol, je to šest ur dela, in če vzameš za prizpravo štirih obrokov skupaj 2 uri časa, prihraniš dobre štiri ure dela. In vampi tudi samo enkrat smrdijo, namesto petkrat. Tu se da res veliko prihraniti na čas!

Od gotovih jedil imam le nekaj obro-

Zamrzovalne skrinje prijateljice gospodinjstva

LTH

niku. Že tako ga dobis ceneje, ker ga vzameš več skupaj, pridobiš na času, pa še takoj ga imaš pri roki, ko ti pride na misel.

»Ko ste že tak gobar, bi nam povedali, kako jih zamrzujete?«

»Ugotovil sem, da je gobe nujno treba blansirati pred zamrzovanjem. Enkrat jih nisem, pa so bile dobre edino za juho ali polpete. Saj ne da dosti dela: 3 minute morajo vreti, potem jih odcedim, ohladim pod mrzlo vodo, da zakrnjejo, ponovno odcedim in dam v vrečke. Lahko pa jih že čisto pripravimo. Prepräžimo jih na masti, brez čebule, soli in zaciimb, ohladimo, embaliramo in zamrzemo. Iz že tako pripravljenih gob je potem željena jed kaj hitro skuhana.«

»In komu bi najbolj priporočali zamrzovalno skrinjo?«

»Vsakemu gospodinjstvu. Nič manj je ne potrebuje delavec kot kmet.«

-Os

Komisija za medsebojna razmerja

TOZD Lepenka Tržič — KTL n. sol. o.

Tržič — Slap št. 8

objavlja razpis prostih delovnih mest

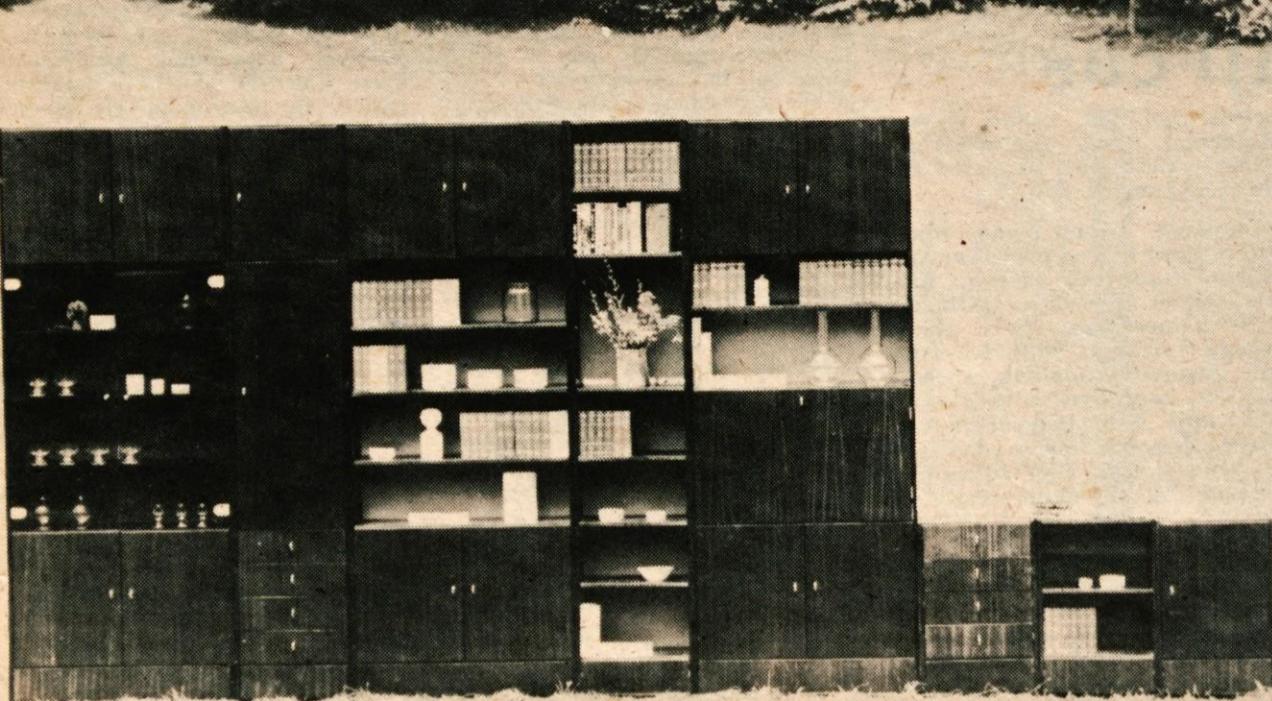
1. administratorke — tajnice uprave

Pogoji: srednja administrativna ali ekonomska šola ali ustrezna nižja šola z znanjem strojepisja in tremi leti ustrezne prakse

2. kvalificiranega električarja

Pogoji: triletna praksa in ustrezno znanje za vzdrževanje električnih naprav za jaki tok.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev za sklenitev delovnega razmerja za nedoločen čas se sprejemajo na TOZD Lepenka Tržič. Razpis velja 15 dni od dneva objave.

Zlati ključ in diploma za Alples

Priznanji za pohištvo »Triglav« in pohištvo za kopalnice na sejmu v Beogradu — Od ponedeljka dalje razstava pohištva v Železnikih — Bogata izbira izdelkov Alplesa po vseh gorenjskih trgovskih hišah

Kolektiv Alplesa iz Železnikov je te dni ponovno dosegel velik uspeh. Na beograjskem sejmu pohištva, kjer se podeljujejo zlati ključi in diplome za najuspešnejše dosežke in kreacije na tem področju, so alplesovci dobili kar dve priznanji: zlati ključ in diplom.

Toda pojdimo lepo po vrsti! Vsako leto so na sejmu v Beogradu podeljena le štiri odličja iz najzlahajnejše kovine. Zlati ključi se podeljujejo za stiri različne skupine pohištva: za kosovno pohištvo, za kosovno pohištvo v sistemu, za garniturno pohištvo ter za dopolnilno opremo. Alples si je tokrat prislužil »zlat« za kosovno pohištvo v sistemu, za pohištvo »Triglav«, diplom pa za pohištvo kopalnice, ki spada v kategorijo dodatne opreme.

Kakšen je sistem »Triglav«? Nekej najosnovnejših podatkov o njem! Ima štiri različne višine — mizno 72, sredno 127 ter višini 181 in 236 centimetrov! »Triglav« nudi izjemne možnosti za opremljanje spalnic, otroških in dnevnih sob, kabinetov... Njegova posebna značilnost je predal, ki pri vseh omrah nastopa namesto cokla. Prostor je torej izkoristilen do zadnje meje. Širini ima sistem dve. Notranji širinski modul je lahko med stranicama 45 ali pa 90 centimetrov. Konstrukcijsko osnovno predstavlja stranica, ki ima po vsej višini vrtine v rastru 32 milimetrov, v katere se privija vse spojno okovje. Vse horizontalne so za debelino vrat ožje od stranice, kar omogoča, da vrata lahko poljubno

bo zagotovo izredno zanimiva za vse bodoče kupce stanovanj, graditelje hiš in potencialne bodoče graditelje. Tudi na projektante blokov na Gorenjskem v Alplesu niso pozabili. Skupno predstavniki solidarnostnih stanovanjskih skladov gorenjskih občin jih bodo že v kratkem povabili na razgovor. Prav tak razgovor pripravljajo in načrtujejo z gorenjskimi turističnimi delavci. Na srečanju bo govora predvsem o možnostih opremljanja hotelov, motelov, planinskih postojank, turističnih sob in drugih turističnih objektov. Hkrati v Železnikih intenzivno razmišljajo o sodelovanju pri opremljanju samskih in dijaških domov.

In kje vse je mogoče na Gorenjskem kupiti pohištvo Alples? Možnosti ne manjka! Tovarna Alples iz Železnikov ima odlične poslovne odnose s Kokro — Globusom iz Kranja, Murko iz Lesc, Mercatorjem iz Tržiča, Zarjo z Jesenic, Napredkom iz Domžal, Kočno iz Kamnika ter blagovnico Nama v Škofji Loki. Ko bodo prišle februarja iz tovarne moderne izvedbe novega pohištva, bo le-ta razstavljen v vseh omenjenih trgovskih hišah. Na obisk razstave in trgovin vabijo v Alplesu tudi vse tiste, ki trenutno nimajo možnosti za gradnjo nove hiše ali nakup pohištva. To je brez dvoma enkratna priložnost, da si pridobijo bogate izkušnje kot možni bodoči kupci, saj jim bodo strokovnjaki in prodajalci rade volje dati vsakovrstne nasvet.

V Alplesu zatrjujejo, da so zadnji uspehi izključno rezultat uspešnega sodelovanja arhitektov-oblikovalcev z vsemi strokovnimi službami v podjetju ter prizadevanj celotnega kolektiva. Precej pa so k osvojitvi zlatega ključa in diplome pripomoge tudi predstavnikov trgovskih podjetij, ki so bili v Železnikih povabljeni že ob pripravi osnutkov.

-Os

S

Posredujemo prodajo
karamboliranih vozil:

1. osebni avto VAZ LADA, letnik 1974, s 720 prevoženimi kilometri. Začetna cena 30.000 din.
2. osebni avto zastava 750, letnik 1971, z 18.000 prevoženimi kilometri. Začetna cena 7500 din.

Ogled vozil je možen vsak delovni dan od 8. do 12. ure pri PE Kranj. Pismene ponudbe sprejemamo do srede, 11. decembra 1974, do 12. ure z 10 % pologom od začetne cene.

Zavarovalnica Sava
PE Kranj

Zahvala

Ob boleči izgubi dobre in skrbne mame

Katarine Dolar roj. Zima

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in številnim znancem, ki so dragi mamo spremili na njeni zadnji poti, ji darovali vence in cvetje, sočustvovali z nami in nam izrazili sožalje. Prisrčna hvala dr. Markežu in ostalemu zdravniškemu osebuju internega oddelka v bolnici na Jesenicah za nego in lajšanje bolečin v njenih zadnjih dneh življenja. Hvala pevcem za ganljive žalostnike. Hvala vsem, ki so nam ob tem žalostnem trenutku kakorkoli pomagali in nam stali ob strani.

Zaluboči: hčerka Majda, sinovi Filip, Mirko in Franc z družinami.

Zabreznica, 5. decembra 1974

Požar

V torek, 3. decembra, okoli 16. ure je zgorelo gospodarsko poslopje Katarine Boncelj iz Zg. Dupelj. Vnebo se je seno, ki so ga rezali s slamoreznicu in s puhalnikom spravljali v gornji del poslopja. V slamoreznicu je med senom prišel kos pločevine. Trenje je povzročilo iskre, ki so zanetile seno, le-tega pa je puhalnik odnesel na podstrezje. Ogenj se je nato razširil na vse poslopje. Pogorelo je okoli 22 ton sena. Škode na poslopju je za okoli 130.000 din, seno pa je bilo vredno okoli 20.000 din.

Poledica

V četrtek, 5. decembra, ob 3.40 se je na poledenelem delu ceste med Kranjem in Mostami pri odcepnu ceste za Sp. Brnik priprenila prometna nezgoda. Voznik tovornjaka Franc Rozman (roj. 1938) iz Sp. Dupelj je vozil proti Lahovčam. Ko je pripejal iz blagega ovinka, je tovornjak na poledeneli cesti začel zanašati in se je prevrnil s ceste. Voznik je bil le lažje ranjen, škode na vozilu pa je za 5000 din.

Patrulja prometne milice je ta del poledenele ceste zavarovala in voznike opozarjala na previdno vožnjo, obenem pa obvestila Cestno podjetje Kranj o stanju ceste. Kljub opozarjanju na previdno vožnjo je še tri tovornjake na cesti zasukali v nasprotno smer, vendar pa se je ta ples na ledu končal brez hujših posledic.

Cestno podjetje Kranj, ki doslej še ni uvelio nepretgranje dežurne službe, se je zaradi takšnih vremenskih razmer odločilo s 6. decembrom uvesti dežurstvo kljub temu, da v republiškem merilu dogovor o permanentni cestni službi za letos še ni bil sklenjen.

Vlomi v avtomobile

V septembri letos sta dva mladoletnika zagrešila v Kranju več vlorov, med njimi tudi več v osebne avtomobile. Iz avtomobilov sta odnesla razne predmete, ki so sedaj na Upravi javne varnosti v Kranju. Ker v večini primerov ne gre za predmete večje vrednosti, lastniki vlorov niti niso prijavili, UJV Kranj zato naproša vse, ki so v tem času opazili, da jim je bilo vlonljeno v avtomobil in odnesene stvari, da to prijavijo, lastniki odnesenih predmetov pa lahko dobe svoje stvari nazaj.

Mladoletnika sta septembra vložila v dva osebna avtomobila parkirana pred zdravstvenim domom v Kranju in iz enega odnesla, tako vsaj trdita, dejnik in učbenik angleškega jezika. V ulici Stanetik Rozmana sta vlonjila v zastavo 750 in jo hotela odpeljati, ker pa jima ni uspelo, sta namero opustila in odnesla iz avtomobila le baterijo. V Begunjski ulici sta odprla zaklenjen kombi znamke zastava in si prisvojila nekaj prospektov.

Vse vrste novoletnih okraskov

- iz papirja
- ali umetnega stekla

za okras vašega doma vam nudimo

V

veleblagovnici Globus in blagovnici Kokra Kranj

Cenjene občane obveščamo, da je Informativno prodajni center Tekstilindusa — Kranj odprt neprekinjeno od 7. do 19. ure ob sobotah od 7. do 13. ure.

Veletrgovsko podjetje

razglaša naslednja prosta delovna mesta:

v TOZD Detajl:

vodje skladišča pohištva

Pogoji za izbor:

- poklic poslovodje lesne stroke
- pet let delovnih izkušenj na izobrazbo

v TOZD Engro:

1. prodajalca v skladišču
2. priučenega delavca v odpredi

Pogoji za izbor:

pod 1.: poklic prodajalca tekstilno-galanterijske smeri, tri leta delovnih izkušenj na izobrazbo

pod 2.: priučeni ali nepriučeni delavec, dve leti delovnih izkušenj

v SDS Skupne službe:

1. finančnega knjigovodje
2. saldakontista

Pogoji za izbor:

pod 1.: ekonomska srednja šola ali nižja finančno administrativna šola, dve leti delovnih izkušenj na izobrazbo

pod 2.: ekonomska srednja šola, eno leto delovnih izkušenj na izobrazbo

v TOZD Zunanja trgovina:

komercialnega referenta

Pogoji za izbor:

ekonomska ali komercialna srednja šola, tri leta delovnih izkušenj na izobrazbo na zunanjetrgovinskih poslih, znanje vsaj enega svetovnega jezika.

Za vsa delovna mesta je treba poleg navedenih pogojev izpolnjevati tudi splošne pogoje.

Delo se na vseh delovnih mestih združuje za nedoločen čas. Prijave sprejemamo in daje pojasnila kadrovski oddelki podjetja, 64001 Kranj, Poštna ul. 1, 15 dni po objavi razglas.

ZAVOD ZA POŽARNO, REŠEVALNO IN TEHNIČNO SLUŽBO — KRANJ, OLDHAMSKA C. 4

razpisuje na podlagi veljavnih predpisov

pismeno dražbo

vozila za prevoz karamboliranih vozil TAM 2000 z vgrajeno vitlo na motorni pogon, letnik 1967, v voznom stanju, izklena cena 4000 din.

Pismene ponudbe sprejemamo do 15. decembra 1974 do 12. ure, ki jih naslovite na gornji naslov z oznako »DRAŽBA«.

Kupec mora takoj ob prevzemu predmeta plačati celotni znesek s prometnim davkom, ki znaša 22,5 %, in ga plača samo zasebnik. Prednost pri nakupu ima družbeni sektor.

V četrtek, pred praznikom republike, je bilo v Cerkličah II. srečanje učencev in učiteljev osnovnih šol Davorina Jenka iz Cerkelj na Gorenjskem in Toneta Seliškarja Cerkle ob Krki na Dolenskem. Prvo srečanje učencev in učiteljev osnovnih šol iz krajev z enakim imenom je bilo 25. maja v Cerkličah na Dolenskem. Učenci so se pomenovali o vsakdanjem delu in učenju, tekmovali v športnih panogah in sprejeli v pionirske organizacije cibane obeh šol. Učitelji pa so izmenjal delovne izkušnje. Program II. srečanja pretekli četrtek je bil še bogatejši. S 37 cibani, ki so jih skupno z domaćimi sprejeli v pionirske organizacije, in 58 pionirji iz prijateljskih dolenskih Cerkelj so prišli na Gorenjsko še pevski zbor Planina iz Cerkelj na Dolenskem ter predstavniki krajevne skupnosti in družbenopolitičnih organizacij tega kraja. Sodelovanje med šolami se je že na drugem srečanju razširilo na sodelovanje med krajevema! Vrhunec srečanja je bila skupna proslava v počastitev dneva republike, gondolska vožnja na Krvavec, kar je bilo za dolenske otroke posebno doživetje (kljub slabemu vremenu) ter sklep o razširitvi sodelovanja. O uspešnem začetku tega edinstvenega sodelovanja pričajo tudi odgovori na vprašanja, zastavljena za današnjo rubriko.

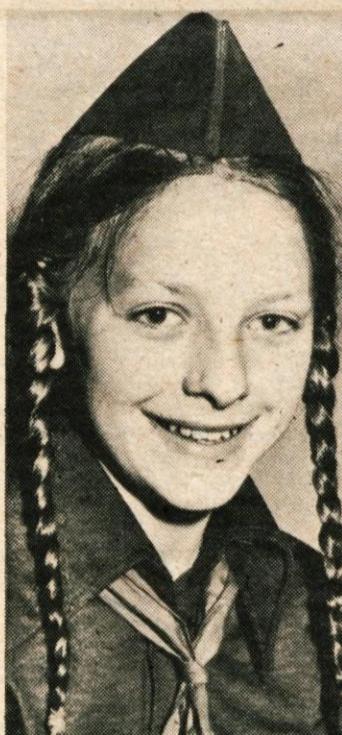
Franjo Slemenšek, ravatelj osnovne šole Davorin Jenko Cerkle na Gorenjskem:

»Čeprav naša šola že sodeluje s šolami v drugih republikah, ki so za pogostejše stike preveč oddaljene, se nam združiti z osnovno šolo iz kraja z enakim imenom najprimernejši. Hkrati pa želimo, da se sčasoma tesneje povežeta tudi kraja. Zato na današnjem srečanju že sodelujejo kulturniki ter predstavniki obeh krajevih skupnosti ter družbenopolitičnih organizacij. Koristi so obojestranske. V mislih nima le srečanja učencev in krajanov, temveč tvorno sodelovanje na vzgojnoizobraževalnem področju (hospitacije, raziskave predmetov, vzgoja itd.). Na srečanje smo povabili tudi kranjski Zavod za Šolstvo. Pri organizaciji srečanj pomaga ŽKPO Kranj. Koliko le-ta pomenijo, povedo se stavki v našem šolskem glasilu, dopisovanja med učenci naše in prijateljske šole itd.«

Branko Lipar, ravnatelj osnovne šole Toneta Seliškarja Cerkle ob Krki in predsednik tamkajšnjega kulturnega društva Plavina:

»Na prvem srečanju v našem kraju je bila podpisana tudi lista sodelovanja, ki obsega predvsem dogovor o sodelovanju učencev in učiteljev obeh šol na vzgojnoizobraževalnem in kulturnem področju. Že prvo srečanje je uspelo, današnje pa je še bogatejše, čeprav ga moti deževno in hladno vreme. Z nami so prišli pevci, ki bi radi sodelovali s tukajšnjim zborom Davorina Jenka, ter predstavniki kraja. Danes bomo sprejeli tudi sklepe o nadalnjem sodelovanju. Zanesljivo že lahko povem, da bo prihodnje, III. srečanje, 15. maja prihodnje leto pri nas. Učenci kot starejši so nad takim sodelovanjem navdušeni. Vtisi srečanja še dolgo živijo...« J. Košnjek

Teja Mezeg, učenka 7. razreda osnovne šole Davorin Jenko Cerkle na Gorenjskem in predsednica pionirske organizacije:

»Majsko prvo srečanje na Dolenskem mi je bilo nadvse sešč. Pred tem še nisem bila ob Krki. To so bili zame novi kraji ter nova pokrajina in srečanje z drugačnimi navadami. Spoznala sem prijatelje, s katerimi se dopisujem. S predsednikom pionirske organizacije sem se pogovarjala o delu pionirske organizacije, povedala, kaj delamo mi in prisluhnila, kaj delajo mi na Dolenskem. Spomladi bi šla rada spet v prijateljske Cerkle in bila tam sprejeta v mladinsko organizacijo. Na obeh srečanjih smo organizirali športna tekmovanja. Naša šola je obakrat zmagala, vendar so gostje od maja do danes veliko napredovali.« J. Košnjek

DELOVNEMU ČLOVEKU JE TREBA OMOGOČITI STALNO IZOBRAŽEVANJE V VSEJ DELOVNI DOBI...

(IZ ZAKLJUČKOV VII. KONGRESA ZKS)

Ob praznovanju 15-letnice delavskih univerz se je včeraj dopoldne začela v Kranju 6. izredna seja zvezne delavskih univerz Slovenije. Poleg delegatov se je udeležujejo številni gostje, med njimi predsednik slovenskih sindikatov inž. Janez Barbořič, predsednika zvezne delavskih univerz Jugoslavije Dragica Belić in predstavniki delavskih univerz iz drugih jugoslovenskih republik, predsednik občinske skupščine Kranj Tone Volčič, republiška sekretarka za delo Ela Ulrich-Arena, predstavniki CK ZKS in RK SZDL ter drugi.

Na dopoldanski seji so spregovorili o razvoju delavskih univerz v petnajstih letih in njihovi vlogi pri šolanju delavca-samoupravljalca ter podelili priznanja najbolj zaslужnim pri izobraževanju odraslih. Popoldne pa je bilo na programu posvetovanje o samoupravnem razvoju delavskih univerz. Skupščina danes nadaljuje delo. Delegati razpravljajo o uredniščevanju resnic ZK o vzgoji in izobraževanju. (lb) — Foto: F. Perdan

Nedovoljene gradnje pod drobno-gledom

Izvršni svet radovljiske občinske skupščine in nekateri drugi organi in komisije so se odločili, da je treba v občini temeljito pregledati gradbeno dejavnost. Gre predvsem za tako imenovane nedovoljene oziroma črne gradnje. Menili so namreč, da v primerjavi z drugimi občinami na Gorenjskem oziroma v Sloveniji radovljiska najbrž ni izjema glede tega.

Sklep, da morata gradbena in urbanistična inšpekcijska opraviti temeljito analizo, je bil upravičen. Že priki pregledi so pokazali, da je v občini kar precej nedovoljenih gradenj. V večini primerov gre za vikende in za takšne kršilce, ki niso upoštevali določil gradbenih in lokacijskih dovoljenj. Niso tudi redki primeri, ko občani niso dobili ustrezne dovoljenja ali potrdila za gradnjo raznih pomožnih objektov kot so garaže, prizidki in podobno. Zanimivo je, da v zadnjem obdobju niso zabeležili veliko kršilcev, več pa jih je iz nekaj let nazaj.

Proti vsem bodo inšpekcijske službe ukrepale. Nekateri bodo moralni pridobiti ustrezno dokumentacijo in dovoljenja ter plačati kazni, pri nekaterih pa bodo ukrepi ostrejši. Zvedeli smo, da so na primer v dolini Radovne, kjer so pred leti že porušili na črno zgrajene vikende, le-ti spet začeli rasti. Pa tudi na nekaterih področjih Pokljuke in Jelovice so se pojavili tam, kjer vsekakor ne bi smeli biti.

Na inšpekcijskih službah so nam tudi povedali, da je med tistimi, ki niso upoštevali vseh določil in predpisov ali so gradili na črno, sorazmerno malo občanov radovljiske občine. Več jih je iz drugih občin in iz ljubljanskega območja. Malo je tudi tistih, ki so morda zaradi nepoznavanja predpisov začeli graditi ali gradili na nedovoljen način. Kar lepa večina je takšnih, ki so v želji, da bi imeli na Gorenjskem vikend, skušali tako ali drugače obiti predpisne v občinska določila.

Kot rečeno bosta gradbena in urbanistična inšpekcijska proti vsem kršilcem ukrepali. V prihodnje pravijo, da bodo različne pojave nedovoljenih gradenj lažje in hitreje odkrivali, saj so se prav v zadnjem času inšpekcijske službe kadrovsko okreple. Tesno pa bodo sodelovali tudi s krajevnimi skupnostmi, Goždnam gospodarstvom, lovskimi organizacijami in drugimi. Da pa bi na urbanističnem in gradbenem področju v občini čimprej dosegli red, pozivajo k sodelovanju tudi občane.

A. Žalar

6500 delegatov za splošne delegacije

Ta hip ko prestopamo prag uresničevanja drugega dela skupščinskega sistema in uresničevanja ustave, ko oblikujemo delegate in delegacije, ki bodo v skupščinah samoupravnih interesnih skupnosti odločali o tako imenovanih skupnih porabi oziroma na politiki na področju osnovnega izobraževanja, kulture, zdravstva, otroškega varstva in socialnega skrbstva, poglejmo, kakšne so bile na Gorenjskem dober mesec trajajoče priprave na sedanje volitve.

Evidentiranje možnih delegatov za skupščine samoupravnih interesnih skupnosti se je v krajevnih organizacijah socialistične zvezne in v sindikalnih organizacijah začelo pred održim mesecem. Po nepopolni oceni je bilo tako evidentiranih okrog 10.000 delovnih ljudi in občanov. Ko je bilo znano, da bomo v skupščine samoupravnih interesnih skupnosti se na decembarskih volitvah volili splošne delegacije, ki ne smejo imeti manj kot deset delegatov, so se sredi novembra začele kandidacijske konference. Na Gorenjskem je bilo 507 kandidacijskih konferenc v temeljnih organizacijah združenega dela in v krajevnih skupnostih. Na njih je sodelovalo prek 45.000 delovnih ljudi in občanov. V primerjavi s spomladanskimi kandidacijskimi konferencami za skupščinske volitve je ta številka ugodna.

Na teh konferencah je bilo potrjenih 6466 delegatov za splošne

delegacije ali 5064 v temeljnih organizacijah združenega dela in 1402 v krajevnih skupnostih. Zdaj je lahko ugotovimo, da bo na Gorenjskem 527 splošnih delegacij za skupščine samoupravnih interesnih skupnosti. Nobena delegacija ne bo imela manj kot deset delegatov. V gospodarstvu bo 421 splošnih delegacij v krajevnih skupnostih pa 106. Prve ocene tudi kažejo, da bo sestav splošnih delegacij ugoden (morda celo ugodnejši kot na spomladanskih volitvah) v korist mladih in žena. Povsod so pazili tudi na to, da bodo v delegacijah izvoljeni takšni, ki poznajo problematiko in vprašanja, o katerih bodo razpravljale in odločale skupščine samoupravnih interesnih skupnosti.

Velja tudi omeniti, da so bile kandidacijske konference v mitem mesecu večinoma dobro obiskane. V nekaterih občinah so na njih razpravljali tudi o statutih krajevnih skupnosti in o sestavu delegatov oziroma konferenc delegatov. Tako bodo na primer v občinah Jesenice, Radovljica, Škofja Loka in Tržič v nedeljo volili tudi delegate, ki bodo po territorialnem principu v najvišjem organu krajevne skupnosti. Delegate za skupščine krajevnih skupnosti iz združenega dela, društev in organizacij pa bodo v teh občinah imenovali samoupravni organi oziroma vodstva organizacij.

A. Žalar

Nova tovarna keramičnih ploščic v Gorenju

Delovni kolektiv tovarne gospodinjske opreme Gorenje iz Velenja je slavil 28. novembra še eno pomembno zmago. Ta dan so namreč v okviru praznovanja dneva republike slovesno odprli v vasi Gorenje pri Šmartnem ob Paki novo tovarno keramičnih ploščic.

Tovarno so začeli graditi po italijanski licenci novembra lani. Za izgradnjo so porabili 102 milijona din. V tovarni, ki bo zaposlila 180 delavcev, bodo v glavnem iz domaćih surovin izdelali letno okoli

800.000 do 1 milijon kv. m glaziranih talnih ploščic v najmodernejših dekoracijskih odtenkih. Predvidevajo, da bodo polovico proizvodnje izvozili, vrednost letne proizvodnje pa bo okoli 200 milijonov din.

Tako so v Gorenju odprli še eno tovarno, ki se bo mimo tega, da bo proizvajala za trž, hrati vključila v njihov program DOM, saj bodo v Gorenju čez nekaj časa izdelovali vse elemente za hitro in ceneno izgradnjo montažnih hiš ter za njihovo sodobno notranjo opremo. -ma-

